

U S T A W A

z dnia

o pomocy osobom niesamodzielnym.

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) zadania w zakresie pomocy osobom niesamodzielnym i ich bliskim;
- 2) zasady ustalania stopnia niesamodzielnosci;
- 3) rodzaje świadczeń i uprawnień przysługujących osobom niesamodzielnym i ich bliskim oraz zasady i tryb udzielania tych świadczeń;
- 4) organizację pomocy osobom niesamodzielnym i ich bliskim;
- 5) kompetencje i kwalifikacje osób sprawujących opiekę nad osobami niesamodzielnymi;
- 6) zasady finansowania pomocy osobom niesamodzielnym i ich bliskim;
- 7) zasady i tryb sprawowania nadzoru nad pomocą udzielaną osobom niesamodzielnym i ich bliskim.

Art. 2. 1. Pomoc osobom niesamodzielnym jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu wsparcie tych osób i ich bliskich w zabezpieczeniu potrzeb opiekuńczych, których nie są oni w stanie samodzielnie zaspokoić, korzystając z posiadanych możliwości.

2. Pomoc określoną w ustawie organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z osobami niesamodzielnymi i ich bliskimi, a także z organizacjami pozarządowymi, osobami fizycznymi i prawnymi oraz jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej.

Art. 3. Pomoc osobom niesamodzielnym oparta jest na następujących zasadach:

- 1) ciągłości i komplementarności;
- 2) wzmocnienia autonomii i samodzielności osób niesamodzielnych oraz poszanowania ich godności i intymności;
- 3) prymatu opieki domowej nad innymi formami udzielania świadczeń osobie niesamodzielnym;

- 4) prawa wyboru rodzaju świadczeń i świadczeniodawcy przez osobę niesamodzielną lub jej bliskich;
- 5) współdziałania podmiotów świadczących pomoc osobom niesamodzielnym;
- 6) równego traktowania i konkurencji świadczeniodawców ;

Art. 4. 1. Prawo do korzystania z pomocy określonej w ustawie przysługuje osobom niesamodzielnym, które ukończyły 18. rok życia i są:

- 1) obywatelami polskimi mającymi miejsce zamieszkania i przebywającymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji szwajcarskiej oraz członkami ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. Nr 144, poz. 1043, z 2007 r. Nr 120, poz. 818, z 2008 r. Nr 216, poz. 1367 oraz 2010 r. Nr 81, poz. 531), posiadającymi prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz mającymi miejsce zamieszkania i przebywającymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) cudzoziemcami mającymi miejsce zamieszkania i przebywającymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie:
  - a) zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich,
  - b) uzyskania w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej;
- 4) cudzoziemcami mającymi miejsce zamieszkania i przebywającymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie:
  - a) zezwolenia na osiedlenie się,
  - b) zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 53 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694, z późn. zm.).

2. Prawo do korzystania z pomocy określonej w ustawie przysługuje także osobom bliskim osób niesamodzielnym, jeżeli spełniają warunki, o których mowa w ust. 1.

Art. 5. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) niesamodzielności – oznacza to niezdolność do samodzielnej egzystencji, która wystąpiła nie później niż przed sześcioma miesiącami licząc od dnia złożenia wniosku o orzeczenie niepełnosprawności w celu ustalenia stopnia niesamodzielności oraz o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, wynikającą z naruszenia sprawności organizmu, powodującą konieczność sprawowania opieki w rozumieniu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z .... Nr..., poz. ... z późn. zm.)
- 2) osobie niesamodzielnej – oznacza to osobę o znacznym stopniu niepełnosprawności, niezdolną do samodzielnej egzystencji, mającą ustalony stopień niesamodzielności zgodnie z przepisami ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych ;
- 3) organizacjach prowadzących działalność pożytku publicznego – oznacza to podmioty określone w przepisach ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r. (Dz. U. z 10 grudnia 2010, Nr 234, poz. 1536 z późn. zm);
- 4) osobie bliskiej – oznacza to osobę, którą jest : małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia lub przysposabiająca, ojczym, macocha oraz jej małżonek, osoba pozostająca we wspólnym pożyciu, jak również dzieci drugiego małżonka osoby niesamodzielnej, sprawujące nieodpłatnie osobistą opiekę nad osobą niesamodzielną oraz inną osobę faktycznie osobiście opiekującą się osobą niesamodzielną;
- 5) staroście – oznacza to także prezydenta miasta na prawach powiatu;
- 6) wójcie – oznacza to także burmistrza oraz prezydenta miasta;
- 7) domowych usługach opiekuńczych – oznacza to usługi opiekuńcze przyznane osobie niesamodzielnej wykonywane w miejscu zamieszkania lub pobytu tej osoby, przyznane jako świadczenie na podstawie tej ustawy ;
- 8) ośrodka pobytu dziennego – oznacza to placówkę świadczącą usługi opiekuńcze dla osób niesamodzielnych poza miejscem jej zamieszkania lub pobytu w ciągu dnia albo przez część doby, zarejestrowaną zgodnie z przepisami tej ustawy;
- 9) ośrodka pobytu całodobowego - oznacza to placówkę świadczącą usługi opiekuńcze dla osób niesamodzielnych, poza miejscem zamieszkania lub pobytu osoby niesamodzielnej przez całe doby, zarejestrowaną zgodnie z przepisami tej ustawy lub ustawy o pomocy społecznej;

- 10) rehabilitacji - oznacza to zlecone przez lekarza działania zmierzające do usprawnienia osoby w celu przywrócenia jej pełnej sprawności fizycznej lub psychicznej, a także zdolności do pracy i udziału w życiu społecznym, o ile ze względu na intensywność, rodzaje działań lub miejsce wykonywania uniemożliwia ona sprawowanie opieki nad osobą niesamodzielną;
- 11) leczeniu szpitalnym - oznacza to zlecony przez lekarza pobyt w szpitalu w celu odbycia leczenia nie możliwego do wykonania w warunkach ambulatoryjnych;
- 12) leczeniu sanatoryjnym – oznacza to kontynuację leczenia szpitalnego lub ambulatoryjnego pacjenta w formie stacjonarnej, której celem jest rehabilitacja, leczenie chorób przewlekłych oraz profilaktyka, przy wykorzystaniu między innymi naturalnych zasobów leczniczych trwającego nie krócej niż dwa tygodnie;
- 13) świadczeniodawcy - oznacza to podmiot świadczący usługi opiekuńcze dla osób niesamodzielnymi na podstawie przepisów ustawy;
- 14) świadczeniobiorcy – oznacza to osobę niesamodzielną lub osoby bliskie sprawujące opiekę korzystające z przyznanych im na mocy ustawy świadczeń;
- 15) czeku opiekuńczym – oznacza to wydane przez ośrodek pomocy społecznej pisemne przyrzeczenie osobie niesamodzielną lub jej osobie bliskiej wypłaty sumy czekowej, jako należności dla świadczeniodawcy za faktycznie wykonane usługi opiekuńcze , na podstawie przepisów niniejszej ustawy;
- 16) teleopiece – oznacza to usługę zapewniającą bezpieczeństwo osobom niesamodzielną, świadczoną z wykorzystaniem systemu powiadamiania i monitoringu elektronicznego;
- 17) zatrudnieniu i innej pracy zarobkowej – oznacza to wykonywanie pracy na podstawie umowy o pracę, spółdzielczego stosunku pracy, stosunku służbowego, umowy o pracę nakładczą, świadczenie usług na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia, umowy o dzieło, a także prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej;
- 18) opiece profesjonalnej – oznacza to osobę z kwalifikacjami opiekuna wykonującą zawodowo i bezpośrednio usługi opiekuńcze nad osobami niesamodzielną na podstawie przepisów tej ustawy , w tym: opiekunkę dziecięcą, opiekunkę środowiskową, opiekuna medycznego, asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekuna osoby starszej, opiekuna w domu pomocy społecznej;
- 19) asystencie osoby niesamodzielną – oznacza to osobę, która ukończyła z wynikiem pozytywnym szkolenie w zakresie opieki nad osobą niesamodzielną i wykonuje usługi opiekuńcze dla osób niesamodzielną na podstawie przepisów ustawy.

Rozdział 2.

Ustalanie stopnia niesamodzielności i postępowanie w sprawie przyznania świadczeń z tytułu niesamodzielności .

Art. 6. Ustala się trzy stopnie niesamodzielności, które stosuje się do realizacji celów określonych ustawą:

- 1) Niesamodzielność pierwszego stopnia ustala się wobec osób, u których ze względu na niezdolność do samodzielnej egzystencji oznaczającą całkowitą zależność osoby od otoczenia zachodzi konieczność sprawowania opieki, codziennie przez całą dobę, w wymiarze minimum 6 godzin;
- 2) Niesamodzielność drugiego stopnia ustala się wobec osób, u których ze względu na niezdolność do samodzielnej egzystencji oznaczającą znaczną zależność osoby od otoczenia zachodzi konieczność sprawowania opieki, w wymiarze minimum 4 godzin;
- 3) Niesamodzielność trzeciego stopnia ustala się wobec osób, u których ze względu na niezdolność do samodzielnej egzystencji oznaczającą umiarkowaną zależność osoby od otoczenia zachodzi konieczność sprawowania opieki, przynajmniej raz dziennie w dwóch rodzajach czynności, w wymiarze minimum 1,5 godziny.

Art. 7. 1. Ustalenie stopnia niesamodzielności dokonują powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności, w formie wskazania przy orzeczeniu o znacznym stopniu niepełnosprawności, w oparciu o przepisy ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr... z dnia...)

2. Do wniosku o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności w celu ustalenia stopnia niesamodzielności dołącza się wywiad środowiskowy pielęgniarce podstawowej opieki zdrowotnej.

Art. 8. 1. Wydatki związane z ustalaniem stopnia niesamodzielności przez powiatowe i wojewódzkie zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności są pokrywane z budżetu państwa.

2. W przypadku ustalenia stopnia niesamodzielności orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności wraz z odnośnym wskazaniem przesyłane jest niezwłocznie do ubiegającego się, a odpis do :

- 1) zadeklarowanej przez ubiegającego się pielęgniarce podstawowej opieki zdrowotnej ;

2) ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce pobytu i świadczenia opieki wskazanych przez ubiegającego się.

3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi w drodze rozporządzenia standardy z zakresie kwalifikowania oraz postępowania dotyczącego ustalania stopnia niesamodzielności, uwzględniając schorzenia naruszające sprawność organizmu i przewidywany okres trwania naruszenia tej sprawności oraz wzór wywiadów środowiskowych przeprowadzanych przez pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej oraz pracowników socjalnych na potrzeby realizacji zadań określonych w tej ustawie.

Art. 9. 1. Postępowanie w sprawie przyznawania świadczeń osobom niesamodzielnym ośrodek pomocy społecznej wszczyna na wniosek ubiegającego się lub w odniesieniu do osób samotnych w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej, z urzędu, niezwłocznie po otrzymaniu z powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności orzeczenia wraz z ustalonym stopniem niesamodzielności.

2. Właściwość miejscową ośrodka pomocy społecznej ustala się według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby niesamodzielnej.

Art. 10. Postępowanie, o którym mowa w art. 9 obejmuje :

- 1) zebranie dokumentacji pozwalającej na dokonanie oceny zakresu niezbędnej opieki obejmującej codzienne czynności życiowe osoby niesamodzielnej;
- 2) zebranie informacji o osobach bliskich i możliwościach zorganizowania przez nich wsparcia osobie niesamodzielnej;
- 3) ustalenie rodzaju, zakresu i sposobu realizacji świadczeń przysługujących osobie niesamodzielnej;
- 4) ustalenie, jeżeli to niezbędne, rodzaju świadczeń przysługujących osobom bliskim osoby niesamodzielnej;
- 5) wydanie decyzji określającej rodzaj i zakres świadczeń przysługujących osobie niesamodzielnej;
- 6) wydanie decyzji określającej rodzaj i zakres świadczeń przysługujących osobie bliskiej.

Art. 11. W celu ustalenia zakresu świadczeń ośrodek pomocy społecznej bierze pod uwagę:

- 1) orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wraz z ustaleniem stopnia niesamodzielności ubiegającego się;
- 2) rodzinny wywiad środowiskowy sporządzony przez środowiskową pielęgniarkę podstawowej opieki zdrowotnej;
- 3) wywiad środowiskowy pracownika socjalnego;
- 4) pisemne oświadczenie osoby niesamodzielnej lub jej bliskich :
  - a) o gotowości zapewnienia i koordynowania opieki,
  - b) o zakresie opieki, która będzie świadczona osobie niesamodzielnej przez osoby bliskie,
  - c) wskazujące osobę, która będzie upoważniona do występowania w imieniu osoby niesamodzielnej w sprawach dotyczących opieki nad osobą niesamodzielną, w tym związanych z realizacją świadczeń przyznanych w oparciu o przepisy ustawy(zwaną dalej upoważnioną osobą bliską).

Art. 12. 1. W postępowaniu w sprawie ustalenia zakresu świadczeń uczestniczy pracownik socjalny oraz :

- 1) osoba niesamodzielna stosownie do swoich możliwości;
- 2) osoba bliska, o której mowa w art. 11 pkt 4) ppkt c);

2. W razie potrzeby w postępowaniu w sprawie ustalenia zakresu świadczeń uczestniczyć mogą:

- 1) pielęgniarka podstawowej opieki zdrowotnej, u której zadeklarowana jest osoba niesamodzielna;
- 2) osoby dysponujące wiedzą specjalistyczną konieczną w danym przypadku dla prawidłowego ustalenia rodzaju i zakresu świadczeń z tytułu niesamodzielności.

Art. 13. Na podstawie zebranego materiału ośrodek pomocy społecznej ustala :

- 1) zakres opieki świadczonej przez osoby bliskie osobie niesamodzielnej;
- 2) rodzaj, a w przypadku świadczeń rzeczowych – zakres i liczbę świadczeń z tytułu niesamodzielności koniecznych do uzupełnienia opieki świadczonej przez osoby bliskie;
- 3) sposób współdziałania osób bliskich ze świadczeniodawcami;
- 4) ewentualny udział w świadczeniu pomocy wolontariuszy lub podmiotów działających w sferze pożytku publicznego udzielających pomocy osobom niesamodzielnym na podstawie swego statutu.

Art. 14. Jeśli osoby bliskie nie złożyły oświadczenia, o którym mowa w art. 11 pkt 4, za zgodą osoby niesamodzielnej, rodzaj i zakres pomocy ustala ośrodek pomocy społecznej.

Art. 15. 1. Na podstawie ustaleń ośrodka pomocy społecznej w imieniu wójta kierownik ośrodka pomocy społecznej, w drodze decyzji administracyjnej, przyznaje lub odmawia przyznania świadczenia z tytułu niesamodzielności. Wydanie decyzji następuje bez zbędnej zwłoki.

2. Decyzja o której mowa w ust. 1 zawiera w szczególności:

- 1) informację o stopniu niesamodzielności;
- 2) rodzaj i zakres przyznanych świadczeń;
- 3) okres na jaki świadczenia zostały przyznane;
- 4) rozstrzygnięcie w zakresie formy finansowania świadczeń;
- 5) wskazanie upoważnionej osoby bliskiej z podaniem jej nr PESEL, mając na względzie treść oświadczenia, o którym mowa w art. 11 pkt 4.

3. Decyzja o odmowie przyznania świadczenia z tytułu niesamodzielności zawiera elementy wymienione w ust. 2 pkt 1-4, oraz uzasadnienie.

Art. 16. 1. Decyzja o przyznaniu świadczeń wydawana jest na czas określony lub na stałe mając na względzie rokowania co do zdolności do samodzielnej egzystencji oraz możliwości samodzielnego zaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych przez osoby niesamodzielne.

2. Od decyzji o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczeń z tytułu niesamodzielności przysługuje odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

Art. 17. 1 O ponowne orzeczenie o niepełnosprawności w celu ustalenia stopnia niesamodzielności ubiegający się nie może wystąpić przed upływem dwóch lat od daty wydania poprzedniego orzeczenia.

2. Przed upływem okresu, o którym mowa w ust 1 o ponowne ustalenie stopnia niesamodzielności uzasadniony wniosek do powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności za zgodą osoby niesamodzielnej może złożyć kierownik ośrodka pomocy społecznej, lekarz lub pielęgniarka, jeśli jest to konieczne ze względu na zmianę stanu zdrowia i sprawności osoby niesamodzielnej.

Art. 18. Zmiana decyzji, o której mowa w art. 16 następuje w każdym czasie na wniosek lub z urzędu.

Art. 19. Decyzja przesyłana jest do osoby niesamodzielnej, a odpis decyzji do :

- 1) osoby bliskiej upoważnionej w oświadczeniu, o którym mowa w art. 11 pkt 4;
- 2) do ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce sprawowania opieki, wskazane przez osobę niesamodzielną lub jej osoby bliskie, w przypadku, gdy opieka nad osobą niesamodzielną sprawowana będzie poza gminą właściwą ze względu na miejsce zamieszkania.

Art. 20. 1. W przypadku , gdy zachodzi uzasadniona obawa, że osoba niesamodzielną z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności nie jest w stanie świadomie podejmować decyzji jej dotyczących lub z innych powodów bezwzględnie wymaga pomocy w prowadzeniu jej spraw właściwy miejscowo ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu tej osoby organ pomocy społecznej obowiązany jest niezwłocznie powiadomić odpowiednio sąd opiekuńczy lub prokuratora w celu uregulowania jej sytuacji prawnej zgodnie z właściwymi przepisami .

2. Do czasu uprawomocnienia się postępowań sądowych, o których mowa w ust. 1, ośrodek pomocy społecznej zobowiązany jest do zorganizowania usług opiekuńczych dla osoby niesamodzielnej, zgodnie z decyzją o której mowa w art. 15 niniejszej ustawy oraz ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.), w tym dysponuje i realizuje przysługujący osobie niesamodzielnej czek opiekuńczy, o którym mowa w art. 55, chyba że sąd postanowi inaczej.

3. Z czynności , o których mowa w ust. 2 ośrodek pomocy społecznej obowiązany jest w terminach wyznaczonych przez sąd rodzinny i opiekuńczy, nie rzadziej niż raz na kwartał składać sądowi sprawozdania dotyczące osoby niesamodzielnej i rachunki w zakresie określonym decyzją, o której mowa w art. 15. Postanowienia Rozdziału III ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy dotyczące nadzoru nad sprawowaniem opieki stosuje się odpowiednio.

Art. 21. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wzór oświadczenia o gotowości osób bliskich do samodzielnego osobistego świadczenia opieki oraz upoważnienia do reprezentowania osoby niesamodzielnej i jej osób bliskich w sprawach dotyczących opieki nad osobą niesamodzielną biorąc pod uwagę.

Rozdział 3.

Rodzaje świadczeń z tytułu niesamodzielnności i zasady ich udzielania.

Art. 22. 1. Pomoc osobom niesamodzielnym i ich osobom bliskim w osobistym sprawowaniu opieki w miejscu zamieszkania osoby niesamodzielnej ma pierwszeństwo przed innymi formami pomocy osobom niesamodzielnym.

2. Osoba niesamodzielna lub jej osoba bliska ma prawo wyboru formy i rodzaju świadczenia, spośród świadczeń określonych w ustawie.

3. Osoba niesamodzielna lub jej osoba bliska samodzielnie zapewniają, organizują i koordynują opiekę, aby była ona adekwatna do stopnia niesamodzielności oraz zgodna z zakresem określonym w decyzji i oświadczeniu o których mowa w art. 11 pkt 4.

4. Osoba niesamodzielna lub odpowiednio upoważniona osoba bliska wskazana w decyzji, o której mowa w art. 11 ust. 4 obowiązana jest w terminach oznaczonych w tej decyzji, nie rzadziej niż raz do roku, składać właściwemu miejscowo z uwagi na miejsce sprawowania opieki ośrodkowi pomocy społecznej pisemne sprawozdanie dotyczące wykonywanych rodzajów i zakresu świadczeń oraz sprawowanej opieki. Sprawozdanie, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym zawiera także zestawienie rachunków za wydatki poczynione w związku z udzielonymi świadczeniami z tytułu niesamodzielności oraz udzielonymi innymi formami pomocy.

5. Ośrodek pomocy społecznej bada sprawozdania pod względem rzeczowym i rachunkowym, zarządza w razie potrzeby ich sprostowanie i uzupełnienie i ustala w jakim zakresie sprawozdanie zatwierdza. Zatwierdzenie zestawienia rachunków nie wyłącza odpowiedzialności upoważnionej osoby bliskiej za szkodę wyrządzoną nienależytym sprawowaniem opieki.

6. Jeżeli upoważniona osoba bliska nie sprawuje należytej opieki, właściwy ośrodek pomocy społecznej podejmie odpowiednie działania.

7. W przypadku śmierci osoby niesamodzielnej upoważniona osoba bliska obowiązana jest niezwłocznie zwrócić wydane czeki, o których mowa w art. 55 oraz poinformować świadczeniodawcę oraz złożyć sprawozdanie końcowe określone w ust. 4.

8. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w drodze rozporządzenia określi wzór sprawozdania, o którym mowa w ust. 5 mając na względzie konieczność zapewnienia właściwego wykonywania i sprawowania opieki nad osobami niesamodzielnymi oraz weryfikowania wydatkowania środków publicznych przeznaczonych na pomoc osobie niesamodzielnej.

Art. 23. Osobie niesamodzielnej i osobie bliskiej przysługuje prawo do:

1) świadczeń z tytułu niesamodzielności;

2) innych form pomocy.

Art. 24. 1. Warunkiem otrzymania świadczeń określonych ustawą jest odbycie przez osoby bliskie przeszkolenia, o którym mowa w art. 65.

Art. 25. 1. Świadczeniami z tytułu niesamodzielności są :

- 1) świadczenia opiekuńcze dla osób niesamodzielnych;
- 2) pokrycie kosztów składek na ubezpieczenie emerytalno –rentowe oraz ubezpieczenie zdrowotne;
- 3) pokrycie kosztów opieki zastępczej;
- 4) przeszkolenie, o którym mowa w art. 65.

2. Świadczenie opiekuńcze dla osób niesamodzielnych przeznaczone jest na pokrycie :

- 1) kosztów usług opiekuńczych;
- 2) kwalifikowanych kosztów opieki.

3. Kwalifikowanymi kosztami opieki są :

- 1) teleopieka ;
- 2) zakup sprzętu, środków pomocniczych i preparatów niezbędnych do właściwej pielęgnacji ciała osoby niesamodzielnej z wyjątkiem środków kosmetycznych nie mających właściwości leczniczych;
- 3) zakup usług wspomagających wykonywanie opieki przez osoby bliskie w zakresie pielęgnacji ciała, w tym odżywiania.

4) środki na :

- a) zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów ,
- b) likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych – w zakresie w jakim nie są finansowane lub dofinansowane na podstawie przepisów zawartych w innych ustawach;

4. Teleopieka przyznawana jest, gdy osoba niesamodzielna spełnia łącznie następujące warunki :

- 1) konieczne jest zapewnienie bezpieczeństwa osobie niesamodzielnej;
- 2) jest w stanie używać urządzenia niezbędne do sprawowania teleopieki;

5. Teleopieka przyznawana jest przez ośrodek pomocy społecznej na wniosek osoby niesamodzielnej lub jej bliskich w formie decyzji administracyjnej.

6. Ośrodek pomocy społecznej refunduje koszty teleopieki w miesięcznej wysokości nie większej niż 10% wartości czeku, o którym mowa w art. 55, określonego dla III stopnia niesamodzielności.

Art. 26. 1. Usługi opiekuńcze obejmują podstawową pielęgnację ciała, odżywianie, poruszanie się i przemieszczanie.

2. Usługi w zakresie podstawowej pielęgnacji ciała obejmują czynności polegające w szczególności na utrzymaniu higieny ciała w tym związanych z wydalaniem i wykonywaniu podstawowych, niezbędnych zabiegów kosmetycznych.

3. Usługi w zakresie odżywiania obejmują w szczególności: przygotowanie pożywienia w sposób umożliwiający jego spożycie przez daną osobę niesamodzielną, udzielenie pomocy osobie niesamodzielnej przy spożywaniu posiłków, w tym karmienie- odpowiednio do potrzeb i możliwości osoby niesamodzielnej.

4. Usługi w zakresie poruszania się i przemieszczania obejmują w szczególności czynności dotyczące pomocy w przemieszczaniu się osoby niesamodzielnej, zmiany ułożenia ciała w przypadku, gdy osoba niesamodzielną nie jest w stanie tego dokonać własnymi siłami, ubierania i rozbierania.

Art. 27. 1. Usługi opiekuńcze określone w art. 26 mogą być udzielane w formie :

- 1) domowych usług opiekuńczych;
- 2) opieki instytucjonalnej.

Art. 28. 1. Domowe usługi opiekuńcze osobie niesamodzielnej świadczyć mogą :

- 1) osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej, którym odrębne przepisy przyznają zdolność prawną prowadzące działalność gospodarczą w formie domowych usług opiekuńczych dla osób niesamodzielnych;
- 2) organizacje pozarządowe mające w swym statucie pomoc osobom niesamodzielnym;
- 3) powiatowe lub gminne jednostki organizacyjne;
- 4) asystenci osoby niesamodzielnej.

Art. 29. 1. Asystentem osoby niesamodzielnej, zwanym dalej asystentem, może być osoba fizyczna, która odbyła szkolenie z zakresu wykonywania świadczeń opiekuńczych w domu świadczeniobiorcy, zatrudniona na podstawie umowy o wykonywanie świadczeń

opiekuńczych, określonej w art. 56 ust. 4, do której zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego stosuje się przepisy dotyczące zlecenia

2. Asystentem nie mogą być krewni osoby niesamodzielnej w linii prostej oraz w linii bocznej do trzeciego stopnia włącznie wraz z rodzeństwem.

3. Asystent nie jest przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Art. 30. Asystent, przed rozpoczęciem działalności obowiązany jest:

- 1) zarejestrować swoją działalność w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania,
- 2) zgłosić fakt rozpoczęcia świadczenia usług w ośrodku pomocy społecznej, właściwym ze względu na miejsce wykonywania usługi dla osoby niesamodzielnej.

Art. 31. 1. Ośrodek pomocy społecznej, w imieniu wójta, prowadzi rejestr asystentów świadczących domowe usługi opiekuńcze na terenie gminy.

2. Dane zawarte w rejestrze, o którym mowa w ust 1 są jawne i udostępniane osobom niesamodzielnym i ich osobom bliskim w ośrodku pomocy społecznej właściwym ze względu na miejsce wykonywania usług opiekuńczych.

Art. 32. Opieka instytucjonalna osobom niesamodzielnym świadczona jest w formie wsparcia udzielanego w:

- 1) ośrodkach pobytu dziennego;
- 2) ośrodkach pobytu całodobowego;

Art. 33. Opiekę instytucjonalną świadczyć mogą :

- 1) osoby fizyczne lub prawne prowadzące działalność w formie świadczeń opiekuńczych dla osób niesamodzielnych, będące przedsiębiorstwami w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej;
  - 2) organizacje pozarządowe prowadzące działalność polegającą na pomocy osobom niesamodzielnym;
  - 3) gminne, powiatowe i wojewódzkie jednostki organizacyjne;
- i wpisane do właściwego rejestru, zgodnie z odrębnymi przepisami.

Art. 34. 1. Usługi określone w art. 32 ust. 1 mogą mieć charakter stały i okresowy, w tym w formie opieki zastępczej, o której mowa w art. 39.

Art. 35. Jeśli osoba niesamodzielną przebywa w domu pomocy społecznej w rozumieniu przepisów ustawy o pomocy społecznej, ośrodek pomocy społecznej przeznacza przyznane tej osobie świadczenie na opłacenie pobytu.

Art. 36. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Instytutu, o którym mowa w art. 73 ust. 1, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy wykaz czynności wchodzących w zakres usług opiekuńczych, higieny ciała, odżywiania, poruszania się i przemieszczania oraz pomocy w prowadzeniu i zaopatrzenia gospodarstwa domowego, a także minimalny czas trwania tych czynności, mając na względzie konieczność zabezpieczenia podstawowych potrzeb osób niesamodzielną.

Art. 37. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określa ramowy wzór umowy, o której mowa w art. 29 mając na względzie konieczność zapewnienia pełnej informacji dotyczącej jej wykonania oraz zachowania elementów wymienionych art. 56 ust 4 tej ustawy.

Art. 38. 1. Koszty składek na ubezpieczenia emerytalno - rentowe oraz zdrowotne pokrywane są, jeśli osoba bliska :

- 1) całkowicie zrezygnowała z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania osobistej opieki nad osobą niesamodzielną lub
  - 2) korzysta z urlopu bezpłatnego w celu osobistego sprawowania opieki nad osobą niesamodzielną określonego w art. 44 ;
- i sprawuje osobistą opiekę nad osobą niesamodzielną co najmniej w wymiarze tygodniowym odpowiednim dla danego stopnia niesamodzielną oraz nie podlega temu ubezpieczeniu z innego tytułu;

2. Świadczenie , o którym mowa w art... nie przysługuje osobom otrzymującym świadczenie opiekuńcze, przyznane na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr poz. ...)

Art. 39. 1. Osobom bliskim przysługuje świadczenie w formie opieki zastępczej w przypadku , gdy osoba bliska sprawująca osobistą opiekę korzysta z:

- 1) urlopu wypoczynkowego, gdy świadczenie ma formę określoną w art. 25 ust. 1 pkt 2 i 3,
- 2) leczenia szpitalnego,
- 3) leczenia sanatoryjnego,

4) rehabilitacji zleconej przez lekarza , jeśli jej przeprowadzenie uniemożliwia sprawowanie opieki.

2. Opieka zastępcza przysługuje w łącznym rocznym wymiarze :

- a) 26 dni roboczych w przypadku osób o pierwszym i drugim stopniu niesamodzielności
- b) 21 dni roboczych w przypadku osób niesamodzielnych o trzecim stopniu niesamodzielności,

3. Świadczenie , o którym mowa w ust. 2 może mieć charakter:

- 1) domowych usług opiekuńczych, o których mowa w art. 28
- 2) pobytów w ośrodkach pobytu dziennego lub całodobowego , o których mowa w art. 32

Art. 40. 1. Opieka zastępcza przyznawana jest na wniosek osoby bliskiej złożony do ośrodka pomocy społecznej, nie później niż na 30 dni przed zamiarem skorzystania z tego świadczenia.

2. Wniosek powinien zawierać wskazanie formy i miejsca wykonywania opieki zastępczej;

3. Do wniosku dołącza się zgodę osoby niesamodzielnej;

4. Decyzja o przyznaniu opieki zastępczej ma formę pisemną i wydawana jest w ciągu 14 dni od złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1.

5. Decyzja o przyznaniu opieki zastępczej jest decyzją administracyjną i zawiera :

- 1) określenie czasu trwania opieki zastępczej;
- 2) formy opieki zastępczej;
- 3) miejsca wykonywania opieki zastępczej.

Art. 41. Świadczenie opiekuńcze nie jest dochodem w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej.

Art. 42. Innymi formami pomocy osobom niesamodzielnym są :

- 1) prawo do uzyskania informacji o trybie i zasadach ustalania stopnia niesamodzielności, formach i zakresie możliwej pomocy oraz o trybie postępowania w sprawie przyznawania świadczeń ;
- 2) urlop w celu opieki nad osoba niesamodzielną lub zatrudnienie osoby opiekującej się w obniżony wymiarze czasu pracy, na zasadach określonych w ustawie;
- 3) wsparcie grupy samopomocowej, jeśli została zawiązana w gminie;

- 4) korzystania z pomocy wolontariuszy lub organizacji pozarządowych statutowo udzielających pomocy osobom niesamodzielnym lub niepełnosprawnym, jeśli wyraziły wolę jej udzielania.

Art. 43. 1. Informacje o których mowa w art. 42 ust 1 są dostępne w BIP oraz na stronach internetowych gminy.

2. Ośrodek pomocy społecznej gromadzi dane o świadczeniodawcach świadczących usługi dla osób niesamodzielnym na terenie jego gminy i zarejestrowanych przez gminę oraz wojewodę.

3. Dane, o których mowa w ust. 2 są udostępniane osobie niesamodzielnym lub jej osobie bliskiej i są dostępne w BIP oraz na stronie internetowej urzędu gminy(ośrodka pomocy społecznej).

Art. 44. 1. Pracownikowi przysługuje prawo do bezpłatnego urlopu udzielonego w celu opieki nad osobą niesamodzielną na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

2. W zakresie nieuregulowanym odmiennie przepisami ustawy odpowiednio stosuje się przepisy prawa pracy dotyczące odpowiednio pracodawcy i pracownika.

3. Na pisemny wniosek pracownika faktycznie opiekującego się osobą nie zdolną do samodzielnej egzystencji pracodawca obowiązany jest udzielić urlopu bezpłatnego na okres do uzyskania przez tą osobę decyzji w sprawie zakresu świadczeń z tytułu niesamodzielnym, w celu opieki nad tą osobą, jeżeli jej stan, potwierdzony jest zaświadczeniem lekarskim i osoba do tego upoważniona , złożyła odpowiedni wniosek o ustalenie stopnia niesamodzielnym, na podstawie przepisów odrębnych.

4. Na pisemny wniosek pracownika sprawującego opiekę nad osobą niesamodzielną co najmniej w wymiarze tygodniowym odpowiednim dla danego stopnia niesamodzielnym, urlop, o którym mowa w ust. 1 podlega przedłużeniu, jeżeli stan osoby niesamodzielnym wymaga osobistej opieki i potwierdzony jest decyzją w sprawie zakresu świadczeń z tytułu niesamodzielnym, a wniosek o przedłużenie tego urlopu został złożony w terminie 7 dni od uprawomocnienia się tej decyzji.

5. Łączny wymiar urlopu określonego w ust. 3 nie może przekraczać 1 roku.

6. Jeśli opiekunami faktycznymi osoby niesamodzielnym w rozumieniu ustawy o pomocy osobom niesamodzielnym są zstępni tej osoby, mogą oni korzystać z urlopu określonego w ust. 3 jednocześnie przez okres nie przekraczający 3 m-cy, z zastrzeżeniem, że z uprawnienia tego nie mogą korzystać jednocześnie pracownicy zatrudnieni u danego pracodawcy.

7. Urlop określony w ust. 3 może być wykorzystany najwyżej w 4 częściach.

Art. 45. 1. Pracodawca nie może wypowiedzieć ani rozwiązać umowy o pracę w okresie od dnia złożenia przez pracownika wniosku o udzielenie urlopu w celu opieki nad osobą niesamodzielną do dnia zakończenia tego urlopu.

2. Rozwiązanie przez pracodawcę umowy w tym czasie jest dopuszczalne tylko w razie ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy, a także gdy zachodzą przyczyny uzasadniające rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika.

3. W przypadku złożenia przez pracownika wniosku o udzielenie urlopu w celu sprawowania opieki nad osobą niesamodzielną po dokonaniu czynności zmierzającej do rozwiązania umowy o pracę, umowa rozwiązuje się w terminie wynikającym z tej czynności.

Art. 46. 1. W czasie urlopu udzielonego w celu opieki nad osobą niesamodzielną pracownik ma prawo podjąć pracę zarobkową u dotychczasowego pracodawcy albo inną działalność, a także naukę lub szkolenie, jeżeli nie wyłącza to możliwości sprawowania osobistej opieki nad osobą niesamodzielną.

2. W razie ustalenia, że pracownik trwale zaprzestał opieki nad osobą niesamodzielną pracodawca wzywa pracownika do stawienia się do pracy w terminie przez siebie wskazanym, nie później jednak niż w ciągu miesiąca od dnia powzięcia takiej wiadomości i nie wcześniej niż po upływie 3 dni od dnia wezwania.

3. Przepis ust. 2 stosuje się także w razie stwierdzenia przez pracodawcę, że z urlopu korzysta w tym czasie więcej niż jeden opiekun osoby niesamodzielnej; nie dotyczy to przypadku określonego w art. 44 ust. 6.

4. Pracownik może zrezygnować z urlopu w celu opieki nad osobą niesamodzielną;

- 1) w każdym czasie – za zgodą pracodawcy lub
- 2) po uprzednim zawiadomieniu pracodawcy – najpóźniej na 30 dni przed terminem zamierzonego podjęcia pracy.

Art. 47. Pracodawca dopuszcza pracownika po zakończeniu urlopu w celu sprawowania opieki nad osobą niesamodzielną do pracy na dotychczasowym stanowisku, a jeżeli to nie jest możliwe, na stanowisku równorzędnym z zajmowanym przed rozpoczęciem urlopu lub innym stanowisku odpowiadającym jego kwalifikacjom zawodowym, za wynagrodzeniem za pracę przysługującego pracownikowi w dniu podjęcia pracy na stanowisku zajmowanym przed tym urlopem.

Art. 48. Okres urlopu udzielonego w celu opieki nad osobą niesamodzielną, w dniu jego zakończenia, wlicza się do okresu zatrudnienia, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

Art. 49. 1. Pracownik uprawniony do urlopu w celu opieki nad osobą niesamodzielną może złożyć pracodawcy wniosek o obniżenie wymiaru czasu pracy do wymiaru nie niższego niż połowa płatnego wymiaru.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się na dwa tygodnie przed rozpoczęciem wykonywania pracy w obniżonym wymiarze czasu pracy. Jeżeli wniosek został złożony bez zachowania terminu, pracodawca może obniżyć wymiar czasu pracy nie później niż z dniem upływu dwóch tygodni od dnia złożenia wniosku.

3. Przepisy art. 186/8 oraz art. 186/1 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. kodeks pracy (Dz. U. nr... poz. ... z późn. zm.) stosuje się odpowiednio.

Art. 50. Uprawnienie do bezpłatnego urlopu udzielonego w celu sprawowania opieki nad osobą niesamodzielną nie uchybia innym prawom pracownika, w tym w szczególności związanym z rodzicielstwem.

Art. 51. Korzystanie lub wyrażony zamiar skorzystania przez pracownika z prawa do bezpłatnego urlopu udzielonego w celu sprawowania opieki nad osobą niesamodzielną nie może być podstawą do niekorzystnego traktowania tego pracownika, a także nie może powodować jakichkolwiek negatywnych konsekwencji wobec niego, w szczególności nie może stanowić przyczyny uzasadniającej wypowiedzenie przez pracodawcę stosunku pracy lub jego rozwiązanie bez wypowiedzenia. Przepis art. 18/3d par.2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. kodeks pracy stosuje się odpowiednio.

Art. 52. Minister właściwy ds. pracy określi w drodze rozporządzenia szczegółowe warunki udzielania urlopu w celu opieki nad osobą niesamodzielną, biorąc pod uwagę wymagania dotyczące zapewnienia normalnego toku pracy w zakładzie pracy oraz dodatkowe wymagania dotyczące wniosku o udzielenie urlopu udzielonego w celu sprawowania opieki nad osobą niesamodzielną.

Art. 53. 1. Pracownika będącego opiekunem faktycznym osoby niesamodzielnej w rozumieniu ustawy o pomocy osobom niesamodzielnym nie wolno bez jego zgody zatrudniać w godzinach nadliczbowych, w porze nocnej, w systemie czasu pracy o którym mowa w par. 139 ustawy z dnia ..... kodeks pracy (Dz. U.....), jak również delegować poza stałe miejsce pracy.

2. Pracodawca, który zatrudnia pracownika będącego opiekunem faktycznym osoby niesamodzielnej jest obowiązany :

- 1) zmienić rozkład jego pracy tak, aby mógł wykonywać dotychczasowe obowiązki poza porą nocną lub
- 2) przenieść pracownika do innej pracy, której wykonywanie nie wymaga pracy w porze nocnej, wówczas, gdy wykonywanie dotychczasowej pracy poza porą nocną jest niemożliwe lub niecelowe lub
- 3) zwolnić z obowiązku świadczenia pracy, jeżeli zmiana dotychczasowej pracy z wykonywanej w nocy na wykonywaną poza porą nocną lub powierzenie innej rodzajowo pracy okażą się możliwe.

3. Jeżeli zmiana rozkładu czasu pracy lub powierzenie innej pracy powoduje obniżenie wynagrodzenia pracownika będącego opiekunem faktycznym osoby niesamodzielnej, to ma on prawo do dodatku wyrównawczego zgodnie z art. 179 par. 4 ustawy z dnia... kodeks pracy (Dz. U. Nr...poz. ... z późn. zm.) Pracownik ten zatrudniony w porze nocnej, zwolniony z obowiązku świadczenia pracy wobec niemożności zapewnienia innej pracy, zachowuje prawo do dotychczasowego wynagrodzenia.

Art. 54. Osoby bliskie oraz wolontariusze mogą tworzyć grupy samopomocowe. Celem działania grup samopomocowych jest wzajemna pomoc i wymiana doświadczeń w sprawowaniu opieki przez osoby bliskie i wolontariuszy.

3. Uczestnicy grupy samopomocowej sami określają zakres udzielanej sobie pomocy , zasady jej udzielania oraz formę organizacji.

4. Ośrodek pomocy społecznej udziela wsparcia organizacyjnego w funkcjonowaniu grup samopomocowych.

5. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego określi w drodze rozporządzenia wzór zaświadczenia o którym mowa w art. 44 ust 3, uwzględniając odpowiednio zakres danych niezbędnych do zapewnienia należytego udokumentowania niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Rozdział 4.

Realizacja świadczeń.

Art. 55. Świadczenia z tytułu niesamodzielności przyznawane jest w formie czeku opiekuńczego lub refundacji kwalifikowanych kosztów opieki

Art. 56. 1. Realizacja świadczeń określonych w decyzji następuje na zasadach określonych w oświadczeniu, o którym mowa w art. 11 i w umowie zawartej między osobą niesamodzielną lub odpowiednio upoważnioną osobą bliską a świadczeniodawcą.

2. Z osobami niesamodzielnymi kierowanymi na podstawie decyzji administracyjnej do domu pomocy społecznej oraz ich upoważnionymi osobami bliskimi nie zawiera się umowy, o której mowa w ust. 1.

3. Umowa, o której mowa w art. 56 ust. 1 zawierana jest w formie pisemnej, pod rygorem nieważności.

4. Umowa, o której mowa w ust. 1 określa w szczególności:

- 1) strony umowy;
- 2) cel i przedmiot umowy;
- 3) czas i miejsce świadczenia usług opiekuńczych dla osoby niesamodzielnej;
- 4) zobowiązanie do wykonania świadczeń określonych w decyzji o przyznaniu pomocy z tytułu niesamodzielności;
- 5) wysokość wynagrodzenia i termin zapłaty;
- 6) formę płatności;
- 7) czas na jaki umowa została zawarta;
- 8) warunki i sposób zmiany, a także rozwiązania umowy;
- 9) oświadczenie o niekaralności za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 10) kartę ze wzorem podpisu osoby niesamodzielnej lub odpowiednio upoważnionej osoby bliskiej;
- 11) oświadczenie stron o bezwarunkowym upoważnieniu kierownika właściwego miejscowo ośrodka pomocy społecznej do rozwiązania umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia w przypadku stwierdzenia, po przeprowadzonej kontroli, rażącego naruszenia standardów wykonywania usług przez świadczeniodawcę lub braku należytej współpracy świadczeniobiorcy w związku z wykonywaniem umowy.

5. Wzór podpisu, o którym mowa w ust. 4 pkt 10 ma zastosowanie, pod rygorem nieważności, do wszystkich dyspozycji składanych w formie pisemnej w odniesieniu do wszystkich usług opiekuńczych udzielanych na mocy niniejszej ustawy. Wszystkie dyspozycje w formie pisemnej muszą zawierać podpis zgodny ze wzorem podpisu złożonym na karcie wzoru podpisu, o której mowa w zdaniu poprzednim.

Art. 57. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określa ramowy wzór umowy, o której mowa w art. 56 ust. 2 mając na względzie konieczność zapewnienia pełnej informacji dotyczącej jej wykonywania, rodzaj usług i podmiotów je świadczących, konieczność zachowania warunków wymienionych w art. 56 ust. 4 tej ustawy oraz wzmocnienia autonomii i samodzielności osób niesamodzielnych.

Art. 58. 1. Umowę, o której mowa w art. 56 ust. 2 sporządza się w trzech egzemplarzach dla każdej ze stron oraz jednym egzemplarzem umowy, który świadczeniodawca obowiązany jest przekazać niezwłocznie do właściwego ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce pobytu osoby niesamodzielnej pod rygorem niewypłacenia wynagrodzenia za usługi wykonane na mocy tej ustawy.

Art. 59. 1. Podstawą naliczania składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe oraz ubezpieczenie zdrowotne, w rozumieniu przepisów odrębnych, dla osób o których mowa w art. 38, jest wartość czeku, o którym mowa w art. 55 określonego dla danego stopnia niesamodzielności ustalonego dla danej osoby niesamodzielnej.

2. Ośrodek pomocy społecznej powiadamia zakład ubezpieczeń społecznych o sytuacji określonej w art. 38 Zakład ubezpieczeń społecznych oblicza osobie bliskiej składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne w wysokości określonej w ust. 1.

Art. 60. 1. Pokrycie kwalifikowanych kosztów opieki następuje w drodze refundacji.

2. Refundacja kwalifikowanych kosztów opieki dokonywana jest przez ośrodek pomocy społecznej, jeżeli łącznie;

- 1) osoba bliska spełnia warunki określone w art. 38 ust. 1;
- 2) jeśli osoba bliska osobiście sprawuje opiekę, w wymiarze odpowiednim dla danego stopnia niesamodzielności określonym w art. 6.

3. Refundacja kwalifikowanych kosztów opieki dokonywana jest przez ośrodek pomocy społecznej w terminie 7 dni roboczych na podstawie:

- 1) przedłożonych paragonów fiskalnych lub faktur VAT za dokonanie zakupów określonych w art. 25 ust. 3;
- 2) oświadczenia osoby bliskiej potwierdzającego zapłatę w całości wartości określonych w dowodach i wykorzystanie nabytych środków lub zrealizowanych usług w celu sprawowania opieki zgodnie z oświadczeniem, o którym mowa w art. 10 pkt 4.

Art. 61. 1. Łączna miesięczna wysokość refundacji, o której mowa w art. 60, wynosi nie więcej niż wartość czeku, o którym mowa w art. 55, przysługującego osobie niesamodzielnej o

danym stopniu niesamodzielności w danym miesiącu, z wyłączeniem kosztów określonych w art. 25 ust. 4.

2. W przypadku, gdy osobie bliskiej pokrywane są koszty składek na ubezpieczenie emerytalno – rentowe i ubezpieczenie zdrowotne wysokość refundacji kwalifikowanych kosztów opieki jest pomniejszana o łączną wysokość refundowanych składek.

Art. 62. 1. Na opłacenie zrealizowanych usług opiekuńczych określonych w art. 28 osobie niesamodzielnej lub jej upoważnionej osobie bliskiej przysługują czeki opiekuńcze o wartości zależnej od orzeczonego stopnia niesamodzielności.

2. Corocznie, w terminie do 30 października minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych biorąc pod uwagę opinię Instytutu i Rady, o którym mowa w art. 73 i art. 74 określa wartość czeku opiekuńczego w następnym roku, dla poszczególnych stopni niesamodzielności.

3. Czek opiekuńczy służy osobie niesamodzielnej lub upoważnionej osobie bliskiej do zapłaty za zrealizowane w danym miesiącu świadczenia opiekuńcze, do wysokości równej wartości czeku.

4. Czeki opiekuńcze wydaje osobie niesamodzielnej lub upoważnionej osobie bliskiej ośrodek pomocy społecznej właściwy dla miejsca zamieszkania lub pobytu osoby niesamodzielnej.

5. Czeki opiekuńcze realizuje ośrodek pomocy społecznej właściwy dla miejsca świadczenia usług opiekuńczych osobie niesamodzielnej po przedstawieniu przez świadczeniodawcę:

- 1) czeku opiekuńczego zawierającego potwierdzenie przez osobę niesamodzielną lub jej upoważnioną osobę bliską wykonania usług określonych w umowie oraz wskazaniem liczby dni sprawowanej opieki w danym miesiącu;
- 2) rachunku lub faktury za wykonane świadczenia opiekuńcze.

6. Jeśli wartość rachunku lub faktury za usługi opiekuńcze będzie niższa od wartości czeku wypłacana jest kwota określona na rachunku lub fakturze.

7. Jeśli liczba dni realizacji usług opiekuńczych w danym miesiącu będzie mniejsza niż ustalona w umowie, o której mowa w art. 29 i art 56. , wysokość wypłacanej na podstawie czeku należności obniża się proporcjonalnie do czasu realizacji usług.

8. Ośrodek pomocy społecznej, po weryfikacji prawidłowości danych określonych w ust. 5 i po stwierdzeniu zgodności zakresu usług z orzeczeniem i decyzją, o których mowa w art. 7 i art. 15, w terminie 14 dni roboczych wypłaca należność za usługę.

9. Świadczeniodawca lub upoważniona osoba bliska zobowiązany jest do pisemnego lub elektronicznego powiadomienia ośrodka pomocy społecznej o fakcie rozpoczęcia, zakończenia lub przerwy w wykonywaniu usług opiekuńczych dla osoby niesamodzielnej.

10. Realizacja płatności za usługę świadczoną przez asystenta następuje po przedłożeniu w ośrodku pomocy społecznej czeku oraz umowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 na zasadach określonych w ust. 5 - 8.

Art. 63. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi wzór czeku i dane, które powinien zawierać biorąc pod uwagę konieczność ustalenia wartości czeku, zapewnienia odpowiedniego poziomu zabezpieczeń, dokumentowania liczby dni świadczonych usług i potwierdzania przez upoważnioną osobę bliską lub ośrodek pomocy społecznej, że usługa została wykonana zgodnie z decyzją i z zachowaniem wymaganego ustawą standardu.

Art. 64. 1. Osoba, której przyznano świadczenie z tytułu niesamodzielności tarci, na okres korzystania z tego świadczenia, prawo do zasiłku pielęgnacyjnego albo dodatku pielęgnacyjnego przyznanego na podstawie odrębnych przepisów.

2. Ośrodek pomocy społecznej niezwłocznie zawiadamia:

- 1) instytucję wypłacającą dodatek pielęgnacyjny o decyzji przyznającej świadczenia z tytułu niesamodzielności oraz o fakcie rozpoczęcia lub zakończenia korzystania z tego świadczenia przez daną osobę niesamodzielną.
- 2) ośrodek pomocy społecznej wypłacający zasiłek pielęgnacyjny, jeśli osoba bliska pobiera go w innej gminie niż miejsce sprawowania opieki.

Rozdział 5.

Kompetencje i kwalifikacje osób sprawujących opiekę nad osobami niesamodzielnymi.

Art. 65. 1. Przeszkolenie osób bliskich organizuje ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce sprawowania opieki nad osobą niesamodzielną.

2. Przeszkolenie osób bliskich jest nieodpłatne, finansowane z budżetu państwa.

3. Przeszkolenie obejmuje część teoretyczną i praktyczną.

4. Prowadzący przeszkolenie wydaje osobom bliskim zaświadczenie o odbyciu przeszkolenia

Art. 66. 1. Świadczeniodawcy sprawujący na zasadach określonych w niniejszej ustawie osobistą opiekę nad osobami niesamodzielnymi przed podjęciem się jej wykonywania obowiązani są, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, odbyć kształcenie lub szkolenie teoretyczne i

praktyczne, zakończone pozytywnym wynikiem egzaminu, potwierdzone odpowiednim zaświadczeniem.

2. Kształcenie teoretyczne i praktyczne opiekunów zawodowo świadczących usługi opiekuńcze dla osób niesamodzielnych prowadzone jest w formie kształcenia szkolnego lub kwalifikacyjnych kursów zawodowych według programów nauczania opartych na podstawach programowych Ministerstwa Edukacji Narodowej i zakończone jest pozytywnie złożonym egzaminem obejmującym część teoretyczną i praktyczną, przeprowadzonym przez okręgową komisję egzaminacyjną na wniosek prowadzącego kształcenie . Podstawę przeprowadzenia egzaminów stanowią przepisy ustawy o systemie oświaty z dnia... (Dz. U. Nr... poz. z późn. zm.)

3. Z obowiązku szkolenia i egzaminu o którym mowa w ust. 1 zwalnia się osoby, które mają potwierdzone kompetencje określone podstawą programową kształcenia na podstawie przepisów odrębnych .

4. Przeszkolenie, o którym mowa w art. 65 oraz szkolenie, o którym mowa w ust. 1, mogą prowadzić osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, które uzyskają na swój wniosek wpis do rejestru organizatorów szkoleń dla kandydatów na asystenta osoby niesamodzielnej , zwanego dalej „rejestrem organizatorów szkoleń”, prowadzonego przez:

- 1) wojewodę, jeśli prowadzą szkolenia na obszarze więcej niż jednego powiatu albo,
  - 2) starostę, jeśli prowadzą szkolenia wyłącznie na obszarze danego powiatu,
- właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby fizycznej lub siedzibę osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadające osobowości prawnej wnoszącej o wpis do rejestru organizatorów szkoleń, a w wypadku osób fizycznych posiadających miejsce zamieszkania lub jednostek organizacyjnych posiadających siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, prowadzonego przez właściwego wojewodę wybranego przez wnioskodawcę.

5. Organizatorzy szkoleń dla kandydatów na asystenta osoby niesamodzielnej lub przeszkoleń osób bliskich osobiście sprawujących opiekę zw. dalej organizatorami szkoleń, prowadzą ewidencje wydanych zaświadczeń o pozytywnym złożeniu egzaminów o których mowa w ust. 1 lub zaświadczeń o odbyciu przeszkolenia, w przypadku osób bliskich.

Art. 67. 1. Podmiot ubiegający się o uzyskanie zgody na prowadzenie szkoleń i odpowiednio egzaminu, o których mowa w art. 66 ust. 1 i 2 do wniosku o wpis do rejestru organizatorów szkoleń dołącza w szczególności:

- 1) wykaz wykładowców, którzy będą realizować szkolenie;
- 2) informację na temat bazy dydaktycznej i obiektów wykorzystywanych do prowadzenia zajęć;
- 3) odpis z Krajowego Rejestru Sądowego albo z innego rejestru właściwego dla formy organizacyjnej podmiotu ubiegającego się o uzyskanie zgody;
- 4) numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 5) numer identyfikacyjny REGON, o ile wnioskodawca taki posiada;
- 6) program szkolenia którego treść zawiera ramowy program szkolenia asystenta, o którym mowa w art. 28 pkt 4;
- 7) ramowy program przeszkolenia osób bliskich osobiście sprawujących opiekę nad osobami niesamodzielnymi obejmujący podstawy kompleksowej opieki nad tymi osobami;
- 8) opis formy potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności;
- 9) wskazanie procedury zapewniającej właściwą jakość procesu walidacji nadawanych kwalifikacji.

2. Warunkiem wpisu ubiegającego się do rejestru organizatorów szkoleń jest spełnienie przez niego wymogów określonych w niniejszej ustawie oraz wniesienie opłaty rejestracyjnej w wysokości nie większej niż 30 % najniższego wynagrodzenia. Opłata rejestracyjna stanowi dochód Funduszu Zabezpieczenia Opiekuńczego, o którym mowa w art. 108.

3. Umieszczenie w rejestrze organizatorów szkoleń następuje w drodze decyzji administracyjnej.

4. Dokumentem poświadczającym dokonanie wpisu do rejestru organizatorów szkoleń jest zaświadczenie wydane właściwego starostę lub odpowiednio wojewodę.

5. Rejestr organizatorów szkoleń jest jawny i prowadzony jest w systemie teleinformatycznym.

6. Na podstawie informacji o dokonanych wpisach do rejestru organizatorów szkoleń przekazywanych drogą elektroniczną przez starostów lub odpowiednio wojewodów, na stronie internetowej ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego zamieszcza się Centralny Wykaz Organizatorów Szkoleń.

Art. 68. 1. Koszty szkoleń i egzaminów o których mowa w art. 66 ponosi zainteresowany z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Koszty przeszkolenia osób bliskich zamierzających osobiście sprawować opiekę nad osobami niesamodzielnymi, jak również wolontariuszy refunduje ośrodek pomocy społecznej właściwy dla miejsca świadczenia usług opiekuńczych po przedłożeniu rachunku z instytucji szkolącej i zaświadczenia o ukończeniu szkolenia z wynikiem pozytywnym.

Art. 69. 1. Opiekunem profesjonalnym lub asystentem osoby niesamodzielnej może być ten, kto nie jest prawomocnie karany za przestępstwo umyślne oraz umyślne przestępstwo skarbowe i jest nieskazitelnego charakteru, nie jest i nie był pozbawiony władzy rodzicielskiej, władza rodzicielska nie jest i nie była ograniczona ani zawieszona wobec niego prawomocnym wyrokiem, a swym dotychczasowym zachowaniem daje rękojmię prawidłowego sprawowania opieki nad osobą niesamodzielną.

2. Jeżeli przeciwko świadczeniodawcy sprawującemu na zasadach określonych w niniejszej ustawie bezpośrednią opiekę nad osobą niesamodzielną wszczęto postępowanie karne o umyślne przestępstwo, o którym mowa w ust. 1, do czasu prawomocnego zakończenia postępowania zawiesza się go w pełnieniu obowiązków.

3. W okresie zawieszenia, o którym mowa w ust. 2, świadczeniodawca otrzymuje połowę przysługującego mu wynagrodzenia, o ile go to dotyczy. Wynagrodzenie na wniosek świadczeniodawcy wypłaca ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce świadczenia usług opiekuńczych.

4. W przypadku umorzenia postępowania karnego albo wydania wyroku uniewinniającego świadczeniodawcy wypłaca się pozostałą część wynagrodzenia; nie dotyczy to warunkowego umorzenia postępowania karnego. W przypadku wyroku skazującego świadczeniodawca obowiązany jest do zwrotu ośrodkowi pomocy społecznej wynagrodzenia wypłaconego w oparciu o ust. 3.

5. Świadczeniodawcy zatrudnionemu na podstawie umowy o pracę, w przypadku umorzenia postępowania karnego albo wydania wyroku uniewinniającego, okres zawieszenia wlicza się do okresu zatrudnienia, od którego zależą uprawnienia pracownicze; nie dotyczy to warunkowego umorzenia postępowania karnego.

Art. 70. Wolontariusz chcący podjąć się opieki nad osobami niesamodzielnymi podlega obowiązkowym badaniom sanitarno – epidemiologicznym zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia

2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. Nr 234, poz. 1570, z 2009 r. Nr 76, poz. 641 oraz z 2010 r. nr 107, poz. 679).

Art. 71. 1. Wojewoda oraz odpowiednio wójt jest upoważniony do kontroli organizatorów szkoleń dla kandydatów na asystenta osoby niesamodzielnej w zakresie:

- 1) zgodności wykonywanej działalności z uzyskanym wpisem do rejestru organizatorów szkoleń;
- 2) przestrzegania warunków szkolenia określonych ustawą.

2. W przypadku stwierdzenia uchybień, o których mowa w ust. 1 podmiot kontrolujący może wezwać organizatora szkoleń do ich usunięcia w terminie 30 dni, pod rygorem wykreślenia z rejestru organizatorów szkoleń.

3. Organizator szkolenia wykreślony z rejestru organizatorów szkoleń na podstawie ust. 2 nie może zostać ponownie wpisany do rejestru organizatorów szkoleń przed upływem 3 lat od dnia wydania decyzji o wykreśleniu z rejestru organizatorów szkoleń.

4. Podmiot, o którym mowa w ust. 1 nie rzadziej niż raz na 3 lata, dokonuje z urzędu kontroli organizatora szkoleń.

Art. 72. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określi w drodze rozporządzenia:

- 1) liczbę godzin szkoleń i ramowy program szkoleń i odpowiednio wymagań egzaminacyjnych dla kandydatów na asystenta osoby niesamodzielnej biorąc pod uwagę konieczność rzetelnej oceny predyspozycji kandydatów do sprawowania opieki nad osobami niesamodzielnymi i charakteru świadczonych usług opiekuńczych, z uwzględnieniem opisu efektów uczenia się właściwych dla tej kwalifikacji wyrażonych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych;
- 2) zasady przeprowadzania egzaminów dla kandydatów na asystentów osób niesamodzielnych, w tym sposób i tryb powoływania zespołów egzaminacyjnych, zasady ich przeprowadzania, walidacji oceny wiedzy i umiejętności zdających oraz zabezpieczania dokumentacji egzaminacyjnej;
- 3) dokumenty i tryb złożenia wniosku o wpis do rejestru organizatorów szkoleń.

2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi także w drodze rozporządzenia:

- 1) wysokość opłaty rejestracyjnej za wpis do rejestru organizatorów szkoleń mając na względzie dostępność do szkoleń;

- 2) wzór zaświadczenia zawierającego potwierdzenie ukończenia szkolenia oraz odpowiednio egzaminu, potwierdzających posiadanie uprawnień asystenta osoby niesamodzielnej ze szczególnym uwzględnieniem danych dotyczących rodzaju potwierdzanych uprawnień i terminów ważności tych uprawnień.

Art. 73. Ramowy program szkolenia kandydatów na asystentów sprawujących, na zasadach określonych w niniejszej ustawie bezpośrednią opiekę nad osobami niesamodzielnymi podlega weryfikacji co najmniej raz na 5 lat.

Rozdział 6.

Zapewnienie jakości świadczeń i zapobieganie nadużyciom.

Art. 74. 1. Świadczeniodawcy zobowiązani są do świadczenia usług na poziomie określonym w standardzie.

2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określi standardy udzielania świadczeń z tytułu niesamodzielności z uwzględnieniem propozycji Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych, zwanego dalej Instytutem, biorąc pod uwagę ich rodzaj, zakres, zapewnienie ciągłości i współpracy w realizacji usług oraz poziomu odpowiedniego do stopnia niesamodzielności.

3. Określając standardy udzielania świadczeń z tytułu niesamodzielności bierze także pod uwagę opinię Rady do spraw Osób Niesamodzielnych zwaną dalej Radą, jako organu opiniującego i pomocniczego ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

Art. 75. Do zadań Instytutu należy :

1. Opracowywanie propozycji standardów udzielania świadczeń z tytułu niesamodzielności;

2. Określania propozycji zasad i sposobów oceny jakości świadczeń z tytułu niesamodzielności oraz zapewnienia ochrony interesów świadczeniobiorców, w tym zrównoważonego dostępu do usług opiekuńczych określonych ustawą;

3. Monitorowanie skuteczność orzecznictwa w zakresie ustalania stopni niesamodzielności, formułowanie wniosków w tym zakresie i przekazywanie ich ministrom właściwym ds. zabezpieczenia społecznego i do spraw ochrony zdrowia corocznie w terminie do 31 marca każdego roku;

4. Monitorowanie stopnia zaspokojenia potrzeb na usługi opiekuńcze dla osób niesamodzielnych i przygotowywanie rocznych i wieloletnich prognoz w tym zakresie;

5. Przygotowywanie dla ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego standardów kontroli jakości usług wykonywanych przez świadczeniodawców usług opiekuńczych dla osób niesamodzielnych:

6. Przygotowywanie propozycji programów szkoleń z zakresu opieki nad osobami niesamodzielnymi dla osób bliskich, asystentów osób niesamodzielnych oraz opiekunów formalnych

7. Coroczne przedstawianie ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego opinii w sprawie wartości czeków opiekuńczych, o których mowa w art. ...

8. Monitorowanie cen usług świadczonych osobom niesamodzielnym na podstawie niniejszej ustawy.

9. Proponowania podejmowania i realizowanie działań promocyjnych, wydawniczych i konkursów służących upowszechnianiu wiedzy i najlepszych praktyk z dziedziny pomocy osobom niesamodzielnym.

Art. 76. 1. Minister właściwy ds. zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym ds. ochrony zdrowia powołuje na 5 letnią kadencję Radę, o której mowa w art. ... spośród kandydatów zgłoszonych przez:

- 1) ogólnopolskie organizacje jednostek samorządu terytorialnego reprezentowanych w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego;
- 2) organizacje świadczeniodawców – członków reprezentatywnych organizacji pracodawców w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisji dialogu społecznego (Dz. U. z .... Nr 100, z późn. zm.)
- 3) przedstawiciele samorządów w Komisji Wspólnej Rządu i samorządu Terytorialnego;
- 4) Naczelną Radę Lekarską;
- 5) Naczelną Radę Pielęgniarek i Położnych
- 6) Ogólnopolskie organizacje pracowników socjalnych
- 7) Ogólnopolskie organizacje menedżerów pomocy społecznej i ochrony zdrowia;
- 8) Polskie Towarzystwo Gerontologiczne;
- 9) Ogólnopolskie organizację i federacje seniorskie;
- 10) Przedstawiciele środowisk naukowych i eksperckich ;
- 11) Organizacje osób niepełnosprawnych

– z zastrzeżeniem, że przedstawiciele świadczeniodawców oraz organizacji osób niepełnosprawnych uzyskują co najmniej po 3 członków w Radzie.

2. Rada liczy 13 osób.

3. Do zadań Rady należy:

- 1) proponowanie kierunków badań i analiz z zakresu przyczyn niesamodzielności i możliwości jej przeciwdziałania;
- 2) opracowywanie i przedkładanie ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego:
  - a) rozwiązań dotyczących struktury i organizacji opieki nad osobami niesamodzielnymi w Rzeczypospolitej Polskiej,
  - b) rekomendacji rozwoju systemu opieki nad osobami niesamodzielnymi i rozwiązań poprawiającą jakość opieki nad tymi osobami
  - c) propozycji rozwiązywania problemów i zaspokajania potrzeb osób niesamodzielnych i ich osób bliskich w zakresie opieki,
- 3) opiniowanie przygotowywanych rozwiązań legislacyjnych oraz monitorowanie funkcjonowania wdrożonych rozwiązań,
- 4) opiniowanie rozwiązań wynikających ze standardów i przepisów Unii Europejskiej, w zakresie uprawnień i świadczeń przysługujących osobom niesamodzielnym i ich osobom bliskim.
- 5) przygotowywanie opinii na temat jakości i rezultatów współpracy podmiotów zaangażowanych w udzielanie pomocy osobom niesamodzielnym.

4. Minister do spraw zabezpieczenia społecznego zapewnia obsługę merytoryczną, prawną, administracyjną i finansową Rady.

5. Wydatki związane z działalnością Rady pokrywane są z budżetu państwa z części... działu...rozdziału...

Art. 77. 1. Rada ze swego grona wybiera przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i sekretarza.

2. Pracami Rady kieruje Przewodniczący Rady.

3. Do zadań Przewodniczącego Rady należy w szczególności:

- 1) zwoływanie posiedzeń Rady, z własnej inicjatywy lub na wniosek co najmniej 3 członków Rady;
- 2) prowadzenie posiedzeń Rady;
- 3) ustalanie porządku dziennego Rady;
- 4) planowanie i organizowanie prac Rady;
- 5) powoływanie zespołów problemowych i ich przewodniczących;

- 6) reprezentowanie Rady na zewnątrz;
- 7) informowanie ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego o działalności Rady;
- 8) wykonywanie innych zadań w zakresie opiniowania zleconych przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

4. Przewodniczącemu Rady, w razie jego nieobecności zastępuje Wiceprzewodniczący Rady.

Art. 78. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określi w drodze rozporządzenia regulamin prac Rady, o której mowa w art. 75 biorąc pod uwagę możliwości zapewnienia sprawnego wykonywania jej ustawowych funkcji.

Art. 79. 1. Podmioty określone w art. 28, 29 i 33 zamierzający wykonywać usługi opiekuńcze, o których mowa w art. 26 powinien spełniać następujące warunki :

- 1) nie posiadać zaległości z tytułu podatków, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Gwarantowany Fundusz Świadczeń Pracowniczych, o ile zobowiązany jest do ich opłacania;
- 2) nie być karany prawomocnym orzeczeniem za przestępstwo popełnione umyślnie lub umyślnie przestępstwo skarbowe w przypadku osób fizycznych, a w odniesieniu do osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, którym odrębne przepisy przyznają zdolność prawną na podstawie ustawy z dnia 28 października 2002 roku o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2002 r. Nr 197 z późn. zm.);
- 3) być podmiotem, w stosunku do którego nie została otwarta likwidacja lub nie ogłoszono jego upadłości.

2. Podmiot gospodarczy wykonujący świadczenia opiekuńcze w rozumieniu niniejszej ustawy obowiązany jest w dokumentach, ogłoszeniach i ofertach umieszczać numer wpisu do rejestru, a ogłaszane oferty usług oznaczać jako „oferty usług opiekuńczych dla osób niesamodzielnych”.

Art. 80. 1. Kontroli wykonania i jakości świadczeń z tytułu niesamodzielności dokonują:

- 1) osoba niesamodzielna lub za jej zgodą upoważniona osoba bliska;

- 2) ośrodek pomocy społecznej, gdy nie ma osoby określonej w pkt 1) oraz na skutek skargi jakiegokolwiek osoby na jakość świadczeń lub okresowo z własnej inicjatywy;
- 3) wójt lub wojewoda, w zakresie spełniania standardów o których mowa w art. 74 dla świadczeniodawców znajdujących się w rejestrze, o którym mowa w art. 91;

Art. 81. 1. Jeśli jakakolwiek osoba bliska stwierdzi lub poweźmie uzasadnioną informację o :

- a) nienależytym wykonywaniu lub spożytkowaniu świadczeń przyznanych z tytułu niesamodzielności;
- b) niezgodnym ze stanem faktycznym stopniem niesamodzielności świadczeniobiorcy;
- c) niespełnieniu standardów usług lub zmianie warunków w stosunku do danych wpisanych w rejestrze, o którym mowa w art. 91 zobowiązana jest niezwłocznie powiadomić o tym ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce świadczenia usług.

Art. 82. 1. Z urzędu lub w przypadku określonym w art. 81, wojewoda, wójt lub kierownik ośrodka pomocy społecznej może zarządzić, w ramach kompetencji nadanych temu organowi niniejszą ustawą, przeprowadzenie kontroli działalności świadczeniodawcy.

2. O przeprowadzonej kontroli oraz wnioskach pokontrolnych ośrodek pomocy powiadamia wójta lub wojewodę właściwego ze względu na dokonanie wpisu do rejestru świadczeniodawców.

3. Czynności kontrolnych dokonują osoby upoważnione przez wojewodę lub wójta , zwane dalej „osobami upoważnionymi”. Kontrolę przeprowadza się, o ile niniejsza ustawa nie postanawia inaczej, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2004 r. Nr 173, poz. 1807 z późn. zm.)

4. Osoby upoważnione w ramach czynności kontrolnych podlegają przy wykonywaniu swoich zadań szczególnej ochronie prawnej, przewidzianej w odrębnych przepisach dla funkcjonariuszy publicznych.

5. Osoby upoważnione są uprawnione w szczególności do :

- 1) wstępu na teren nieruchomości, obiektu, lokalu lub ich części w dniach i godzinach, w których działalność jest wykonywana lub powinna być wykonywana;

- 2) żądania ustnych lub pisemnych wyjaśnień, okazania dokumentów lub innych nośników informacji w tym wydania ich kserokopii, wydruków komputerowych lub udostępnienia danych mających związek z przedmiotem kontroli;
- 3) udostępnienia dokumentacji pracowniczej lub dotyczącej innej pracy zarobkowej osób zatrudnionych u kontrolowanych świadczeniodawców.

6. W razie uzasadnionej potrzeby oraz w celu zapewnienia bezpieczeństwa kontrolującym, organy Policji obowiązane są, na wniosek wojewody, wójta lub kierownika ośrodka pomocy społecznej, do udzielenia stosownej pomocy w przeprowadzeniu czynności kontrolnych.

Art. 83. 1. W przypadku stwierdzenia , że podmiot wykonujący świadczenia opiekuńcze dla osób niesamodzielnych:

- 1) nie wykonuje lub nienależyte wykonuje umowę o świadczenie usług opiekuńczych lub
- 2) nie spełnia standardów dotyczących sprawowanej opieki,
- 3) organ kontrolny zobowiązuje go do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w wyznaczonym odpowiednim terminie.

2. Świadczeniodawca, osoba niesamodzielna albo upoważniona osoba bliska ma prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń organu kontrolnego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji o stwierdzonych nieprawidłowościach.

3. W razie nie uwzględnienia zastrzeżeń, w całości lub części, organ kontrolujący sporządza stanowisko na piśmie i przekazuje je podmiotowi wykonującemu świadczenia opiekuńcze, osobie niesamodzielnej lub upoważnionej osobie bliskiej.

4. W celu zbadania, czy i w jakim zakresie są realizowane zalecenia pokontrolne organ kontroli może prowadzić czynności sprawdzające.

5. W przypadku nie usunięcia w wyznaczonym terminie nieprawidłowości organ kontrolujący może wstrzymać finansowanie świadczeń opiekuńczych oraz niezwłocznie powiadamia o stwierdzonych nieprawidłowościach organ rejestracyjny, który podejmuje odpowiednie czynności.

6. W przypadku stwierdzenia uchybień w wykonywaniu świadczeń opiekuńczych, które zagrażają zdrowiu lub życiu osoby niesamodzielnej, organ kontrolujący wnioskuje o natychmiastowe wstrzymanie finansowania świadczeń opiekuńczych do kierownika ośrodka pomocy społecznej, który może podjąć odpowiednie czynności.

7. W sytuacji określonej w ust. 6 ośrodek pomocy społecznej zobowiązany jest do udzielenia osobie niesamodzielnej lub jej osobie bliskiej pomocy w zapewnieniu ciągłości

wykonania świadczeń opiekuńczych, jeśli to niemożliwe ośrodek pomocy społecznej samodzielnie organizuje niezbędną opiekę w oparciu o przepisy odrębne.

8. W przypadku, gdy kontrolujący poweźmie uzasadnione wątpliwości co do ilości i jakości niezbędnych osobie niesamodzielnej świadczeń z zakresu ochrony zdrowia kontrolujący :

- 1) powiadamia o tych zastrzeżeniach lekarza i pielęgniarkę podstawowej opieki zdrowotnej, u których zarejestrowana jest ta osoba lub świadczeniodawcę realizującego usługi z zakresu opieki długoterminowej;
- 2) informuje o tych zastrzeżeniach rzecznika praw ubezpieczonych oraz właściwy oddział Narodowego Funduszu Zdrowia.

9. W przypadku, gdy osoby świadczące usługi w zakresie ochrony zdrowia poweźmą uzasadnione wątpliwości co do ilości i jakości świadczeń opiekuńczych zobowiązane są do :

- 1) powiadomienia właściwego ośrodka pomocy społecznej,
- 2) poinformowania wójta lub wojewody, gdy zastrzeżenia dotyczą standardu usług opiekuńczych.

Art. 84. 1. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio do osób bliskich sprawujących opiekę nad osobą niesamodzielną na podstawie oświadczenia, o którym mowa w art. 11.

2. Stwierdzenie przez kontrolującego pracownika socjalnego nienależytego wykonywania przez osoby bliskie zobowiązań wynikających z oświadczenia, o którym mowa w art. 11, gdy zagraża to życiu lub zdrowiu osoby niesamodzielnej, kierownik ośrodka pomocy społecznej może uchylić decyzję w sprawie finansowania kwalifikowanych kosztów opieki.

3. W przypadku określonym w ust. 2 ośrodek pomocy społecznej zapewnia ciągłość opieki osobie niesamodzielnej.

Art. 85. 1. W przypadku stwierdzenia przez kontrolującego marnotrawienia przez osobę niesamodzielną lub jej osoby bliskie przyznanych świadczeń, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem, kontrolujący wnioskuje do kierownika ośrodka pomocy społecznej o uchylenie decyzji przyznającej świadczenie, który podejmuje odpowiednie czynności.

Art. 86. 1. Nienależnie pobrane świadczenia określone w art. 25 nabyte w trybie niniejszej ustawy podlegają zwrotowi łącznie z ustawowymi odsetkami przez osobę, która je pobrała.

2. W sprawach, o których mowa w ust. 1 stosuje się odpowiednio przepis art. 104 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.).

Art. 87. 1. Kto bez wymaganego wpisu do rejestru świadczeniodawców wykonuje usługi opieki nad osobami niesamodzielnymi określone niniejszą ustawą podlega karze grzywny od 3.000 do 50.000 zł.

2. Tej samej karze podlega, kto wykonując usługi opieki nad osobami niesamodzielnymi nie przestrzega zasady zakazu dyskryminacji określonego w innych ustawach.

Art. 88. 1. Orzekanie w sprawach o czyny, o których mowa w art. 87 następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. Nr 106 poz. 1148 ze zm.)

2. Orzeczone i wyegzekwowane kary grzywnien, o których mowa w art. 87 sądy niezwłocznie przekazują bezpośrednio na rachunek Funduszu, o którym mowa w art. 107 w trybie i terminach określonych w przepisach dotyczących sposobu wykonywaniu budżetu państwa.

Art. 89. Kierownik ośrodka pomocy społecznej niezwłocznie powiadamia wójta lub wojewodę właściwego ze względu na siedzibę podmiotu wykonującego świadczenia opiekuńcze o każdym przypadku wszczęcia postępowania w sprawach o wykroczenia, o których mowa w art. 87.

Rozdział 7.

Rejestr świadczeniodawców, obowiązki statystyczne i sprawozdawcze .

Art. 90. 1. Wykonywanie świadczeń opiekuńczych dla osób niesamodzielnych jest działalnością regulowaną w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447 i Nr 239, poz. 1593).

2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do asystentów osoby niesamodzielnej , o których mowa w art. 29.

Art. 91. 1. Rejestr działalności regulowanej , o której mowa w art. 90, prowadzi :

1) gmina dla podmiotów prowadzących działalność na obszarze danej gminy;

- 2) wojewoda, gdy działalność prowadzona jest na obszarze większym niż jedna gmina;
  2. Jeśli świadczeniodawca prowadzi działalność na obszarze kilku województw rejestr prowadzi wojewoda właściwy ze względu na siedzibę świadczeniodawcy.
  3. Rejestr jest jawny i podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej.
  4. Rejestr może być prowadzony w formie elektronicznej.
  5. Rejestr zawiera:
    - 1) Nazwę firmy lub podmiotu, oznaczenie siedziby i adres, albo imię , nazwisko i adres przedsiębiorcy;
    - 2) Numer pod jakim podmiot wpisany jest do rejestru;
    - 3) nazwę i siedzibę świadczeniodawcy;
    - 4) numer identyfikacji podatkowej NIP;
    - 5) numer identyfikacji REGON , o ile przedsiębiorca taki numer posiada;
    - 6) określenie rodzaju świadczonych usług;
    - 7) miejsce świadczonych usług.

Art. 92. 1. Wójt lub wojewoda dokonuje wpisu do rejestru na podstawie pisemnego wniosku o wpis do rejestru, złożonego przez podmiot zamierzający wykonywać świadczenia opiekuńcze dla osób niesamodzielných.

2. Do wniosku dołącza się dowód uiszczenia opłaty, o której mowa w art. 98 i oświadczenie o spełnieniu warunków wymaganych do wykonywania działalności w zakresie świadczenia usług opiekuńczych dla osób niesamodzielných o następującej treści :

„Oświadczam, że:

- a) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie wykonywania świadczeń opiekuńczych dla osób niesamodzielných są kompletne i zgodne z prawdą;
- b) znane mi są i spełniam warunki wykonywania działalności w zakresie świadczeń opiekuńczych dla osób niesamodzielných zawarte w ustawie z dnia .... o pomocy osobom niesamodzielným (Dz. U.....)

3. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2, powinno zawierać także :

- 1) nazwę firmy, oznaczenie siedziby i adres, albo imię i nazwisko przedsiębiorcy;
- 2) numer identyfikacji podatkowej NIP oraz Numer identyfikacji REGON, o ile przedsiębiorca go posiada
- 3) oświadczenie o niekaralności lub o niekaralności za umyślne przestępstwo skarbowe, a w przypadku osób prawnych oświadczenie o niekaralności w rozumieniu ustawy z dnia

28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary;

- 4) oznaczenia miejsca i daty złożenia oświadczenia;
- 5) podpis przedsiębiorcy lub osoby uprawnionej do reprezentowania przedsiębiorcy ze wskazaniem imienia, nazwiska oraz pełnionej funkcji;
- 6) numer wpisu do właściwego rejestru publicznego ze względu na formę organizacyjno-prawną prowadzonej działalności gospodarczej.

4. Podmiot, o którym mowa w ust. 1 zobowiązany jest przedstawić do wglądu :

- 1) dokument stwierdzający tytuł prawny do lokalu, w którym mają być wykonywane świadczenia opiekuńcze dla osób niesamodzielnych, w przypadku świadczeń określonych w art. 32 ;
- 2) w przypadku osoby fizycznej dowód osobisty lub inny dokument potwierdzający tożsamość.

5. Wniosek o wpis do rejestru może być złożony w formie elektronicznej.

Postanowienia ust. 2-4 stosuje się odpowiednio.

6. Wniosek składany w formie elektronicznej powinien:

- a) zawierać dane w ustalonym formacie elektronicznym określone w ust. 3 i 4'
- b) być opatrzony bezpiecznym podpisem elektronicznym, zgodnie z przepisami o podpisie elektronicznym.

Art. 93. 1. Wójt lub wojewoda wydaje certyfikat poświadczający dokonanie wpisu podmiotu do rejestru i nadaje mu numer w rejestrze.

2. Certyfikat zawiera następujące dane:

- 1) oznaczenie organu, który dokonał wpisu do rejestru;
- 2) siedzibę świadczeniodawcy;
- 3) adres świadczeniodawcy
- 4) numer w rejestrze
- 5) datę dokonania wpisu do rejestru;
- 6) datę dokonania pierwszego wpisu do rejestru, w przypadku wydania certyfikatu z powodu zmiany oznaczenia podmiotu lub zmiany adresu siedziby podmiotu
- 7) formę organizacyjno-prawną w jakiej wykonywane są świadczenia opiekuńcze dla osób niesamodzielnych;
- 8) adresy miejsc świadczenia usług opiekuńczych dla osób niesamodzielnych, w przypadku usług określonych w art. 32.

Art. 94. Przed dokonaniem wpisu do rejestru wójt lub wojewoda może :

- 1) dokonać sprawdzenia danych podanych we wniosku lub oświadczeniach, o których mowa w art. 92,
- 2) wezwać podmiot do dostarczenia, w wyznaczonym terminie, dokumentów potwierdzających dane , o których mowa w art. 92 ust. 2 i 3 oraz spełnienia warunków, o których mowa w art. 74.

Art. 95. Wójt lub wojewoda odmawia wpisu do rejestru, w przypadku gdy :

- 1) podmiot nie spełnia warunków określonych w ustawie, w tym standardów, o których mowa w art. 74,
- 2) wydano prawomocne orzeczenie zakazujące przedsiębiorcy wykonywania działalności gospodarczej objętej wpisem.

Art. 96. Wymaga wpisu do rejestru świadczenie usług opiekuńczych, o których mowa w art. 27 pkt 2) przez podmioty określone w art. 28.

Art. 97. Wykreślenie z rejestru następuje z urzędu lub na wniosek właściwego ze względu na świadczenie usług wójta w przypadku:

- 1) złożenia przez podmiot wpisany do rejestru wniosku o wykreślenie ;
- 2) postawienia przedsiębiorcy w stan likwidacji;
- 3) wydania decyzji , o której mowa w art. ... ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej;
- 4) niezgodności danych zawartych w rejestrze ze stanem faktycznym po uprzednim wezwaniu podmiotu do złożenia wyjaśnień w tej sprawie w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania;
- 5) nieusunięcia przez podmiot, w wyznaczonym terminie, istotnych nieprawidłowości stwierdzonych przez organ kontrolujący, w przypadkach, o których mowa w art. 83.

Art. 98. 1. Wydanie certyfikatu podlega opłacie , która stanowi dochód Funduszu Zabezpieczenia Opiekuńczego, o którym mowa w art. 107.

2. Opłata, o której mowa w ust. 1 nie podlega zwrotowi w razie wydania przez wójta lub wojewodę odmowy wpisu podmiotu do rejestru.

3. Wysokość opłaty nie może być wyższa niż 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego zgodnie z przepisami o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

4. Wójt lub wojewoda dokonuje zmiany wpisu oraz wydaje uwzględniający te zmiany certyfikat w przypadku otrzymania informacji o zmianie danych, o których mowa w art. 92.

5. Zmiana miejsca zamieszkania lub siedziby podmiotu podlega wpisowi do rejestru prowadzonego przez wójta lub wojewodę, który będzie właściwy po zmianie.

6. Wydanie certyfikatu w przypadkach o których mowa w ust.5 i 6 jest zwolnione z opłaty.

Art. 98. 1. Wpis do rejestru, odmowa wpisu do rejestru oraz wykreślenie z rejestru następują w drodze decyzji administracyjnej.

2. Dla podmiotu wpisanego do rejestru wójt gminy lub wojewoda prowadzi akta ewidencyjne, obejmujące w szczególności dokumenty stanowiące podstawę wpisu.

3. W sprawach dotyczących wpisu do rejestru organami odwoławczymi są :

- 1) dla decyzji wójta samorządowe kolegium odwoławcze
- 2) dla decyzji wojewody minister właściwy ds. zabezpieczenia społecznego.

Art. 99. 1. Podmiot wpisany do rejestru jest zobowiązany do informowania organu prowadzącego rejestr :

- 1) o wszelkich zmianach danych wskazanych we wniosku lub dokumentach, o których mowa w art. 92 w terminie 14 dni od zaistnienia zmian;
- 2) o zaprzestaniu lub zawieszeniu działalności.

Art. 100. 1. Podmioty wpisane do rejestrów, o których mowa w art. 91, 96 i 130 ma obowiązek przedstawiania wójtowi lub odpowiednio wojewodzie informacji o działalności dotyczącej świadczenia usług opieki nad osobami niesamodzielnymi – w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku, za rok poprzedni – zawierającej w szczególności liczbę :

- 1) osób, na rzecz których świadczona była usługa, w tym z podziałem na płeć i przedział wiekowy;
- 2) rodzaju usług jakie były świadczone osobom niesamodzielnym.

2. Wójt lub odpowiednio wojewoda przekazuje ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego zbiorcze informacje, o których mowa w ust. 1, a także o opiece świadczonej na podstawie oświadczeń, o których mowa w art. 11 w terminie do 30 kwietnia każdego roku, za rok poprzedni zawierającą w szczególności liczbę :

- 1) osób, na rzecz których świadczona była usługa, w tym z podziałem na płeć i przedział wiekowy;
- 2) rodzaju usług jakie były świadczone osobom niesamodzielnym.

Art. 101. W sprawach nieuregulowanych przepisami niniejszego rozdziału w zakresie działalności gospodarczej, o której mowa w art. 90, w tym przeprowadzaniu kontroli

działalności gospodarczej przedsiębiorcy, stosuje się przepisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Art. 102. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi w drodze rozporządzenia wzór wniosku o wpis do rejestru, wzory oświadczeń składanych przez świadczeniodawców zgodnie z art. 92 oraz wzór certyfikatu dla świadczeniodawcy wykonującego świadczenia opiekuńcze dla osób niesamodzielnych, wysokość opłaty za wydanie certyfikatu, o której mowa w art. 98 oraz szczegółowy zakres informacji o których mowa w art. 101, mając na względzie tworzenie warunków do rozwoju podmiotów świadczących usługi opiekuńcze dla osób niesamodzielnych oraz dostępność wpisu do rejestru dla poszczególnych rodzajów świadczeniodawców

Art. 103. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi w drodze rozporządzenia:

- 1) opis systemów teleinformatycznych stosowanych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej i przez świadczeniodawców realizujących zadania wynikających z ustawy o pomocy osobom niesamodzielnym, zawierających strukturę systemu, w tym zestawienie struktur dokumentów elektronicznych, formatów danych oraz protokołów komunikacyjnych i szyfrujących, o których mowa w art. 13 ust. 2 pkt 2 lit a ustawy z dnia 17 lutego 2005 roku o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 565, z późn. zm.)
- 2) wymagania standaryzujące w zakresie bezpieczeństwa, wydajności i rozwoju systemu,
- 3) sposób postępowania w zakresie stwierdzania zgodności oprogramowania z opisem systemu- mając na uwadze zapewnienie jednorodności zakresu rodzaju danych, która umożliwi ich scalenie w zbiór centralny, a także zachowanie zgodności z minimalnymi wymaganiami i sposobem stwierdzania zgodności oprogramowania, określonymi na podstawie ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.
- 4) w przypadku. gdy realizacja zadań określonych w ustawie jest związana z przekazywaniem informacji za pomocą systemu teleinformatycznego, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego nieodpłatnie udostępni podmiotom obowiązany do przekazywania informacji na podstawie niniejszej ustawy oprogramowanie, które jest zgodne z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w przepisach wydanych na podstawie ust. 3.

Art. 104. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może utworzyć centralną ewidencję obejmującą dane dotyczące jednostek realizujących zadania wynikające z ustawy, a także dane dotyczące osób i rodzin, którym udzielono świadczeń z tytułu niesamodzielności, oraz form udzielonej pomocy osobom niesamodzielnym, gromadzone przez podmioty realizujące zadania określone przepisami ustawy, oraz może przetwarzać te dane na zasadach określonych w przepisach o ochronie danych osobowych. Podmioty realizujące przepisy ustawy przekazują dane do rejestru centralnego, wykorzystując oprogramowanie, o którym mowa w art. 103 ust. 4.

Art. 105. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, realizując zadania określone w ustawie związane z przekazywaniem informacji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, uwzględnia zasadę równego traktowania wszystkich powszechnie użytkowanych w kraju systemów operacyjnych oraz uwzględnia potrzebę umożliwienia wszystkim podmiotom obowiązanych do przechowywania informacji w formie dokumentu elektronicznego, stosowania oprogramowania dostosowanego do używanych systemów informatycznych bez konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów licencyjnych.

Rozdział 8.

Zasady finansowania świadczeń z tytułu niesamodzielności.

Art. 106. Zadania wynikające z niniejszej ustawy realizowane przez samorzady są zadaniami własnymi.

Art. 107. W celu dofinansowywania zadań określonych w ustawie tworzy się Fundusz Zabezpieczenia Opiekuńczego zwany dalej Funduszem.

Art. 108. 1. Fundusz jest państwowym funduszem celowym.

2. Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Art. 109. 1. Przychodami Funduszu są :

- 1) dotacje budżetu państwa;
- 2) środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej na współfinansowanie projektów finansowanych z Funduszu ;
- 3) odsetki od środków Funduszu pozostających na rachunkach bankowych dysponenta Funduszu oraz samorządów gminnych, powiatowych, i wojewodów;

- 4) środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, przeznaczone na współfinansowanie zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom niesamodzielnym innych niż projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego;
- 5) opłaty , wpłaty, kary pieniężne i grzywny, o których mowa w ustawie;
- 6) odsetki od lokat nadwyżek finansowych z Funduszu ;
- 7) inne wpływy.

2. Dysponent Funduszu, za zgodą ministra właściwego do spraw finansów publicznych, może zaciągać kredyty i pożyczki na uzupełnienie środków niezbędnych na sfinansowanie świadczeń z tytułu niesamodzielnosci.

3. W przypadku występowania nadwyżek środków na rachunku bieżącym Funduszu dysponent Funduszu może dokonywać oprocentowanych lokat na rachunkach bankowych w bankach krajowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r.. Prawo bankowe (Dz. U. z 2012 r. – tj. Dz. U. Nr... z 2012 r. poz. 1376 z późn. zm.).

Art. 110. 1. Środki Funduszu przeznacza się na finansowanie zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom niesamodzielnym w tym:

- 1) kosztów świadczeń z tytułu niesamodzielnosci oraz innych form pomocy określonych w ustawie,
- 2) kosztów realizacji zadań Instytutu , o którym mowa w art. 73 ustawy,
- 3) kosztów ustalania stopnia niesamodzielnosci,
- 4) kosztów administracyjnych i związanych z przekazywaniem środków pieniężnych oraz innych dokumentów niezbędnych do realizacji przepisów ustawy,
- 5) kosztów wprowadzania, rozwijania i eksploatacji systemu teleinformatycznego służącego realizacji zadań wynikających z ustawy,
- 6) kosztów funkcjonowania powiatowych zespołów i wojewódzkich zespołów orzekających do spraw orzekania o niepełnosprawności, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. .z 2011 r.- tj. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.) w tym :
  - a) amortyzacji,
  - b) zużycia materiałów i energii,
  - c) wynagrodzeń , obowiązkowych składek i innych świadczeń, w tym na pracowników wykonujących badania lub wykonujących czynności pomocnicze przy wykonywaniu tych badań,

- d) umów cywilnoprawnych, w tym zawartych z osobami wykonującymi badania lub wykonujących czynności pomocnicze przy wykonywaniu tych badań,
  - e) pozostałych rodzajowo wyżej nie wymienionych, w podziale na finansowane z budżetu państwa i budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
  - f) orzekania co do stopnia niesamodzielności
    - w zakresie kosztów związanych z rozstrzygnięciem co do ustalania stopnia niesamodzielności.
- 7) spłaty i obsługi kredytów i pożyczek wraz z odsetkami, zaciągniętych przez Fundusz,
  - 8) kosztów realizacji projektów pilotażowych,
  - 9) dofinansowanie zadań wynikających z programów rządowych, w tym ukierunkowanych na rozwój zasobów ludzkich oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niesamodzielnych, pomoc rodzinom, których członkami są osoby niesamodzielne jak również realizujących zadania z zakresu administracji rządowej, które zostały określone dla niej w programach rozwoju gospodarki, w szczególności w zakresie wspierania przedsiębiorców w tym w szczególności w zakresie wspierania mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz osób zamierzających podjąć działalność gospodarczą, tworzenia nowych miejsc pracy, przeciwdziałania bezrobociu i rozwoju zasobów ludzkich;
  - 10) realizację programów wspieranych ze środków pomocowych Unii Europejskiej na rzecz osób niepełnosprawnych przewidzianych do wdrożenia w danym roku.

2. Dysponent Funduszu może dokonywać przesunięć przewidzianych w planie Funduszu kwot na finansowanie poszczególnych zadań oraz na finansowanie nowych, nieprzewidzianych w planie zadań w przypadku ich wprowadzenia ustawą, z tym jednak, że łączna kwota środków na finansowanie zadań na rzecz pomocy osobom niesamodzielnym nie może zostać zmniejszona.

Art. 111. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przekazuje środki Funduszu gminom, samorządom powiatowym oraz wojewodom na realizację określonych ustawą zadań, na wyodrębniony rachunek bankowy - według algorytmu.

2. Minister do spraw zabezpieczenia społecznego, po uprzednim zasięgnięciu opinii Rady i Instytutu określa, w drodze rozporządzenia algorytm, o którym mowa w ust. 1, a także zasady ustalania maksymalnych kwot zobowiązań przypadających do wypłaty na dany rok oraz udział dla województwa w kwocie Funduszu na finansowanie programów, o których mowa w art. 110.

3. Algorytm, o którym mowa w ust. 1, powinien uwzględniać w szczególności: liczbę mieszkańców powyżej 65 roku życia, liczbę osób z prawomocnie orzeczonym stopniem niesamodzielności, wysokość świadczeń ustaloną dla poszczególnych stopni niesamodzielności, przeciętną liczbę świadczeń w miesiącu udzielanych osobom o orzeczonym stopniu niesamodzielności, biorąc pod uwagę wnioski gmin, powiatów i województw dotyczących planowanych rocznych skutkach wykonania ustawy.

4. Podstawę wydatkowania środków Funduszu na projekt pilotażowy, realizowany przez samorząd gminy lub powiatu, stanowi umowa zawierana pomiędzy samorządem gminy lub powiatu a ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, określająca w szczególności wysokość środków na ten cel oraz sposób ich wydatkowania.

5. Środki Funduszu nie mogą zostać przeznaczone na realizację celów, zadań i wydatków w części w jakiej zostały sfinansowane w ramach pomocy udzielonej z innych środków publicznych.

6. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady gospodarki finansowej Funduszu oraz zasady i tryb dokonywania wypłat dla gmin, powiatów i wojewodów oraz wzór umowy, o której mowa w ust. 5, mając na względzie zapewnienie racjonalności gospodarowania środkami Funduszu.

Art. 112. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przekazuje na wyodrębniony rachunek bankowy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych środki Funduszu na finansowanie świadczeń określonych w art. 38.

2. Podstawą przekazywania środków, o których mowa w ust. 1, jest umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.

3. Umowa powinna określać w szczególności zasady ustalania wysokości środków, tryb ich przekazywania oraz wysokość kosztów związanych z obsługą wypłaty świadczeń.

4. Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonuje rozliczenia otrzymanych środków w terminie 20 dni po upływie miesiąca, w którym dokonano wypłaty świadczeń.

Art. 113. W latach 2014 - 2025 wysokość corocznej dotacji, o której mowa w art. 109 równa jest sumie :

1) zmniejszenia dotacji do FUS o kwotę równą różnicy pomiędzy prognozowaną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych kwotą wydatków FUS na dodatki pielęgnacyjne

obliczane tak, jakby miały być wypłacane na zasadach obowiązujących do końca 2013 roku, a zawartymi w planie budżetu państwa wydatkami na te dodatki w danym roku kalendarzowym;

- 2) zmniejszenia dotacji do KRUS o kwotę równą różnicy pomiędzy prognozowanymi przez KRUS wydatkami na dodatki pielęgnacyjne obliczane tak, jakby miały być wypłacane na zasadach obowiązujących do końca 2013 roku, a zawartymi w planie budżetu państwa wydatkami na te dodatki w danym roku kalendarzowym;
- 3) zmniejszenia środków MON i MSW o kwotę równą różnicy pomiędzy planowanymi wydatkami MON i MSW na dodatki pielęgnacyjne obliczane tak, jakby miały być wypłacane na zasadach obowiązujących do końca 2013 roku, a wydatkami zawartymi w planie budżetu państwa na te dodatki w danym roku kalendarzowym;
- 4) zmniejszenia środków na realizację świadczeń rodzinnych o kwotę równą różnicy pomiędzy planowaną na rok.... kwotą wydatków na świadczenia rodzinne, o których mowa w przepisach odrębnych bez uwzględniania zmian wprowadzonych niniejszą ustawą w roku ....., a zawartymi w planie budżetu państwa wydatkami na zasiłki pielęgnacyjne w tym roku.
- 5) zmniejszenia środków wypłacanych w oparciu o art. 42 ustawy o pomocy społecznej o wypłaty dla osób, które będą objęte niniejszą ustawą.
- 6) środków budżetu państwa przeznaczonych na inne wydatki wynikające ze stosowania ustawy aniżeli koszty świadczeń i innych form pomocy określonych w art...

Art. 114. Od roku 2025 dotacja do Funduszu równa jest dotacji roku poprzedniego powiększonej o wskaźnik waloryzacji rent i emerytur w danym roku.

Art. 115. W sprawach z zakresu gospodarki Funduszem nieuregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio przepisy o finansach publicznych.

Rozdział 9.

Przepisy zmieniające.

Art. 116. W ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych dokonuje się następującej zmiany :

- 1) w art. 6b:
  - a) ust 3 otrzymuje brzmienie :

„3. W orzeczeniu powiatowego zespołu, poza ustaleniem niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności umieszcza się wskazania dotyczące w szczególności : (dalej bez zmian)

b) dodaje się pkt 10 w brzmieniu :

„10) ustalenia stopnia niesamodzielności zgodnie przepisami ustawy o pomocy osobom niesamodzielnym.

Art. 117. W ustawie o świadczeniach rodzinnych art. 16:

1) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia do ukończenia 18 roku życia jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,”

2) w ust. 2 uchyla się pkt 3.

3) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Osobie niepełnosprawnej powyżej 18 roku życia zasiłek pielęgnacyjny przyznawany jest do końca ... roku, z zastrzeżeniem, że nie przysługuje on osobie uprawnionej jednocześnie do świadczeń określonych w ustawie z dnia ... o pomocy osobom niesamodzielnym (Dz. U. z .... poz. ...) co nie uchyla prawa do teleopieki”.

Art. 118. W ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników :

1) w art. 27 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Osobom po ukończeniu 18 roku życia dodatek pielęgnacyjny przyznawany jest do końca .... roku.”

„5. Dodatek pielęgnacyjny nie przysługuje osobom powyżej 18 roku życia korzystającym ze świadczeń określonych w ustawie o pomocy osobom niesamodzielnym.”

Art. 119. W ustawie z dnia ..... o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z dnia Nr... poz. ... z późn. zm.):

1) w art. 75 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Dodatek pielęgnacyjny nie przysługuje :

1) osobie uprawnionej do emerytury i renty przebywającej w zakładzie opiekuńczo-leczniczym lub zakładzie pielęgnacyjno – opiekuńczym, chyba, że przebywa poza placówką przez okres dłuższy niż 2 tygodnie w miesiącu;

2) osobie korzystającej ze świadczeń z tytułu niesamodzielności określonych w ustawie o pomocy osobom niesamodzielnym;

2) dodaje się ust. 5 w brzmieniu :

„5. Osobom powyżej 18 roku życia dodatek pielęgnacyjny przyznawany jest do końca ..... roku”

Art. 120. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany :

1) w art. 6:

a) po ust. 2d dodaje się ust 2e w brzmieniu :

„2e. sposób opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe osób bliskich, które zrezygnowały z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub korzystają z urlopu bezpłatnego w celu osobistego sprawowania opieki nad osobą niesamodzielną reguluje ustawa z dnia ... o pomocy osobom niesamodzielnym (Dz. U. Nr., poz. ...)

b) po ust 4a dodaje się ust. 4b w brzmieniu :

„4b. Przepisu ust. 4 nie stosuje się do osób bliskich, które zrezygnowały z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub korzystają z urlopu bezpłatnego w celu osobistego sprawowania opieki nad osobą niesamodzielną, o której mowa w ustawie o pomocy osobom niesamodzielnym (Dz. U. Nr... poz. ...)

2) w art. 16a:

a) po ust. 1d dodaje się ust. 1e w brzmieniu :

„1e. Składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, wypadkowe osoby bliskiej w rozumieniu ustawy o pomocy osobom niesamodzielnym, która zrezygnowała z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub korzysta z urlopu bezpłatnego w celu osobistego sprawowania opieki nad osobą niesamodzielną, o której mowa w art. 6 ust 2e finansuje budżet państwa za pośrednictwem Zakładu.

b) ust 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Składki na ubezpieczenie chorobowe podlegających temu ubezpieczeniu osób , wymienionych w ust. 1 pkt 1-4.8, 9, 11, ust. 1c oraz ust. 1e finansują w całości , w własnych środków sami ubezpieczeni”;

3) w art. 17 po ust 2a dodaje się ustępy 2b i 2c w brzmieniu :

„2b. Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 16 ust 1e oblicza i opłaca Zakład;

2c. Składki na ubezpieczenie chorobowe, o którym mowa w art. 16 ust. 1e:

1) Oblicza i pobiera Zakład;

2) Oplaca ubezpieczony”;

Art. 121. W ustawie o „ubezpieczeniu służb mundurowych” (przepis zobowiązujący ZUS do naliczania i opłacania składek – spr. regulacje w u.o opiece nad dziećmi do lat trzech)

Uwaga – uzupełnić !

Art. 122. W ustawie o pomocy społecznej:

- 1) w art. 8 ust. 4 dodaje się pkt 6 w brzmieniu :
„6) wartość świadczeń przysługujących osobie niesamodzielnej na podstawie przepisów ustawy o pomocy osobom niesamodzielnym.”
- 2) w art. 42 ust 5 dodaje się pkt 3 w brzmieniu :
„3) jest opiekunem osoby niesamodzielnej i otrzymuje świadczenie z tego tytułu z mocy ustawy o pomocy osobom niesamodzielnym”.
- 3) w art. 50 ust 6 zastępuje się kropkę przecinkiem i dodaje słowa „, uwzględniając świadczenia otrzymywane z ,mocy ustawy o pomocy osobom niesamodzielnym.”
- 4) w art. 52 dotychczasowa treść staje się ust 1 oraz dodaje się ust 2 w brzmieniu : „ 2. Minister zapewni zgodność standardów określonych w ust 1 ze standardami obowiązującymi dla podobnych placówek realizujących świadczenia z ustawy o pomocy osobom niesamodzielnym.”
- 5) w art. 61 dodaje się ust. 2d w brzmieniu :
„2d. W przypadku, gdy mieszkaniec otrzymał świadczenie z tytułu niesamodzielnosci wnosi on lub jego opiekun faktyczny opłatę w formie czeku opiekuńczego określonego ustawą o pomocy niesamodzielnym.
- 6) w art. 62 dodaje się ust. 2a w brzmieniu :
„2a. Opłata , o której mowa w art. 61 ust. 2d wnoszona jest do kasy domu pomocy społecznej.

Art. 123. W ustawie o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych :

- 1) w art. 66 w ust 1 po lit. I dodaje się literę j w brzmieniu :
„j) osobami bliskimi, które zrezygnowały z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub korzystają z urlopu bezpłatnego w celu osobistego sprawowania opieki nad

osobą niesamodzielną, o których mowa w ustawie z dnia...o pomocy osobom niesamodzielnym (dz. U. Nr... poz. ...)”;

2) w art. 81 po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu :

„2b. Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. j które zrezygnowały z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub korzystają z urlopu bezpłatnego w celu osobistego sprawowania opieki nad osobą niesamodzielną, o których mowa w ustawie z dnia...o pomocy osobom niesamodzielnym (Dz. U. Nr...poz. ...) stanowi przychód, z zastrzeżeniem , że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne opłacanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków budżetu państwa stanowi wartość czeku tamże określonego dla danego stopnia niesamodzielnosci ustalonego dla danej osoby niesamodzielnej.”;

3) w art. 86 w ust. 1 po pkt 13a dodaje się pkt 13b w brzmieniu :

„13b) osób, które zrezygnowały z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub korzystają z urlopu bezpłatnego w celu osobistego sprawowania opieki nad osobą niesamodzielną, o których mowa w ustawie z dnia...o pomocy osobom niesamodzielnym (Dz. U. Nr.....poz. ....) opłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych – od podstawy stanowiącej wartość czeku tamże określonego dla danego stopnia niesamodzielnosci ustalonego dla danej osoby niesamodzielnej;”

- obowiązek sporządzania środowiskowego wywiadu przez pielęgniarkę poz. i przesyłania go do PZON i OPS.
- obowiązek zapewnienia opieki medycznej osobom niesamodzielnym
- wystawianie zaświadczeń lekarskich ws. urlopu z tyt. opieki nad osobą niesamodzielną

Art. 124. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 51 poz. 307, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany :

1) art. 21 w ust. 1 po pkt 79a dodaje się pkt 79b w brzmieniu :

„79b) wartość świadczeń opiekuńczych przyznanych na podstawie ustawy o pomocy osobom niesamodzielnym (Dz. U. Nr... poz. ....)

Art. 125. W ustawie z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322 oraz z 2010 r. Nr 257, poz. 1725) wprowadza się następujące zmiany :

- 1) w art. 3 ust 3 pkt 6a dodaje się pkt 6b w brzmieniu :
„6b) sprawowania osobistej opieki nad osobą niesamodzielną przez osobę bliską, która zrezygnowała z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub korzysta z bezpłatnego urlopu w celu osobistego sprawowania opieki nad osobą niesamodzielną, o której mowa w ustawie z dnia ... o pomocy osobom niesamodzielnym (dz. U. Nr... poz. ...);
- 2) w art. 5 ust. 1 pkt 8 otrzymuje brzmienie :
  - 8) Zakład – w stosunku do prowadzących pozarolniczą działalność oraz współpracujących przy prowadzeniu takiej działalności w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych, a także w stosunku do wykonujących pracę na podstawie umowy uaktywniającej, o których mowa w ustawie z dnia 4 lutego o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, jak również w stosunku do osób bliskich, które zrezygnowały z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub korzystają z urlopu bezpłatnego w celu osobistego sprawowania opieki nad osobą niesamodzielną, o których mowa w ustawie z dnia.... o pomocy osobom niesamodzielnym (Dz. U. Nr... poz.)

Art. 126. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.) art. 104a otrzymuje brzmienie :

„Art. 104a. Pracodawcy oraz inne jednostki organizacyjne nie opłacają składek na Fundusz Pracy za zatrudnionych pracowników powracających z urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub urlopu wychowawczego w okresie 36 miesięcy poczynwszy od pierwszego dnia miesiąca po powrocie z urlopu macierzyńskiego , dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub urlopu wychowawczego. Zdanie poprzedzające stosuje się również do osób bliskich, które zrezygnowały z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub korzystają z urlopu bezpłatnego w celu osobistego sprawowania opieki nad osobą niesamodzielną, o których mowa w ustawie z dnia ...o pomocy osobom niesamodzielnym (Dz. U. Nr....poz. ...).”

Rozdział 10.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 127. Z wyłączeniem przepisów określonych w art. 7 i , art. 25 ust. 3 pkt 1 przepisy ustawy mają zastosowanie :

- 1) w latach 2014 -16 do osób o ustalonym pierwszym stopniu niesamodzielnności;

- 2) w latach 2017 -18 do osób o ustalonym pierwszym i drugim stopniu niesamodzielności;
- 3) od roku 2019 do wszystkich osób mających ustalony stopień niesamodzielności.

Art. 128. W latach 2014 -2018 teleopieka może być przyznawana przez ośrodek pomocy społecznej, gdy nie przysługują tej osobie inne świadczenia z tytułu niesamodzielności.

Art. 129. Prezes Rady Ministrów przedstawi Sejmowi i Senatowi sprawozdanie dotyczące wdrażania przepisów ustawy, zawierające w szczególności wnioski o charakterze legislacyjnym, w terminie do końca września odpowiednio 2017, 2019 i 2021 roku.

Art. 130. Podmioty wykonywujące przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy odpłatne usługi opiekuńcze w rozumieniu tej ustawy zobowiązane są do wpisu do rejestru świadczeniodawców określonych ustawą, jeśli nie są zarejestrowane w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej.

Art. 131. 1. Świadczeniodawcy, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy świadczyli usługi opiekuńcze w rozumieniu tej ustawy i nie spełniają ustalonych niniejszą ustawą standardów mogą świadczyć usługi opiekuńcze, jeśli w terminie 3 miesięcy złożą wniosek o warunkowe zezwolenie na działalność i przedstawią organowi rejestrowemu program naprawczy, wraz z harmonogramem.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 zawiera dane adresowe świadczeniodawcy, adres świadczenia usług, dane o stanie i liczbie osób, którym świadczy usługi opiekuńcze, opis organizacji pracy, zasad wewnętrznej kontroli jakości usług i gwarancji praw osób niesamodzielnych.

3. Wraz z wnioskiem o warunkowe zezwolenie na działalność świadczeniodawca z którym mowa w ust. 1 zobowiązany jest do przedstawienia organowi rejestrowemu zaświadczenia o spełnieniu wymogów sanitarno – epidemiologicznych, przeciwpożarowych oraz oświadczenia o zatrudnieniu pracowników gwarantujących wykonanie usług opiekuńczych.

4. Organ rejestrowy dokonuje oceny wymienionych w ust. 1- 3 dokumentów zakresie realnej możliwości dostosowania się świadczeniodawcy do wymogów obowiązujących niniejszą ustawą standardów.

5. Organ rejestrowy niezwłocznie wydaje warunkowe zezwolenie na prowadzenie działalności przez okres nie dłuższy niż 3 lata licząc od dnia złożenia wniosku, jeśli ocena, o której mowa w ust 3. będzie pozytywna.

6. Organ rejestrowy może dokonać wizytacji w miejscu prowadzenia działalności przez świadczeniodawcę, w celu sprawdzenia danych podanych we wniosku oraz stwierdzenia czy warunki prowadzenia działalności gwarantują bezpieczeństwo osobom niesamodzielnym.

7. Świadczeniodawca działający w oparciu o zezwolenie warunkowe obowiązany jest do systematycznego realizowania programu naprawczego zgodnie z harmonogramem i przesyłania organowi rejestrowemu sprawozdania z realizacji harmonogramu w okresach półrocznych. Organ rejestrowy może dokonać kontroli realizacji programu naprawczego.

8. W przypadku nie spełnienia warunku określonego ust 7 lub stwierdzenia zaniedbań opiekuńczych zagrażających bezpieczeństwu lub zdrowiu osób niesamodzielnym organ rejestrowy cofa zezwolenie warunkowe, o którym mowa w ust. 5.

Art. 132. W sprawach nie uregulowanych niniejszą ustawą stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, chyba, że ustawa stanowi inaczej.

Art. 133. Ustawa wchodzi w życie z dniem.....